

Avustralyalı askerlerin ilk
kısmı İngiltereye geldi

Londra, 26 (A.A.) — Avustralya hava kuvvetlerinin ilk kısmı bu sabah İngilterenin cennetinde bir limanda karaya çıkarılmıştır. Bu ilk kafilayı pilotlar, rasitler, makinistler ve hava limanları personeli teşkil etmektedir. Avustralyalı tayyareciler derhal hizmete gireceklerdir.

Çarşamba 27 Birincikanun 1939

YIL: 23 * SAYI: 7889

İDARE EVİ: Ankara, Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazın) - 24370 (İdare)

Milli Şefin
seyahatleriInönü Kayseride halk
mümessillerini kabulettiBir Alman mecmu
asının tahrikleri

Yazan: ASIM US

Die Woche Türkiyenin Akdenizde ve Balkanlarda sulhu muhafaza etmek için İngiltere ve Fransa ile anlaşmasını yalnız Türk - Rus dostluğuna sınıksız alet olarak kullanmakla kalmıyor; Cumhuriyet hükümetinin bu anlaşmayı yapmaktaki Atatürkün yolundan ayrılmış olduğunu da İleriye sürerek Türk ekfârumumiyetini karıştırmaya çalışıyor.

Meğer Türk - İngiliz - Fransız karşılıklı yardım paktının hedefi Türkiyenin Akdenizde ve Balkanlarda kendi emniyetini masun tutmak değilmiş; bu anlaşmanın asıl mânası Türkiyede Montreux konferansında başlayan ve Hatay'ın ilhakı ile ilk merhalesine giren bir emperyalist siyasetin eseri olmaktır. Atatürk Türkiyeye milli hudutlarını temin ettikten sonra emperyalist fikirlerden vazgeçerek Som - Türk bir devlet ve millet olmağı öğretmiş; başka milletlerin memleketlerine göz koymaksızın sadece Türk vatanının mamuriyeti için çalışmağı tavsiye etmiş.

İşte Türk - İngiliz - Fransız paktı Atatürkün kurduğu bu esaslı siyaseti baltalıyormuş. Hatay'ın ilhak eden Türkiyeye bununla kanaat etmeyecek, bundan sonra Halebi, daha sonra Suriyeyi almak istiyecek, aldıkça istihası artacak ve emperyalizm ihtirasını teskin için yeni ülkeler fethi peşinde koşacak imiş.

Atatürkün ölümünden sonra devlet reisliği makamına İsmet İnönüden başka bir şahsiyet geçmiş olsaydı bu tarzdaki tahrikata belki aldanacak bir iki beyinsiz bulunabilirdi; halbuki İsmet İnönü Milli Mücadelenin ilk gününden itibaren Atatürkün yanı başında mevki aldıktan başka büyük zaferden sonra da hükümet reisi olmuştur; on beş sene fasılasız bu makamda kalmıştır; Atatürkün hayatında yapılan bütün icraat onun elinden çıkmıştır. Onun için bugünkü İsmet İnönü devrinde "Türkler Atatürk'ün siyasetini terkettiler," demekten daha gülünç bir propaganda sistemi olamaz.

Kaldı ki bu gülünç propaganda eline alan Alman mecmuası kendi silâhı ile yine kendini vuruyor; Cumhuriyet hükümetine affedilmez bir suç olarak isnat ettiği hareketin Atatürk daha hayatta iken başlamış bir siyaset olduğunu itirafına mecbur oluyor.

Die Woche'nin Türkiyede emperyalizm alâmeti diye gösterdiği Montreux mukavelesi Atatürk devrinde elde edilmiş bir muzafferiyet idi. Türkiyeye bu muzafferiyet ile Boğazlar üzerindeki milli hâkimiyetini kabul ettirdi. Sonra Hatay mecmuası yine Atatürk zamanında başlanmış Milli bir dava idi; Atatürk henüz hayatta iken bu davanın ilk safhası ikmal edilmiş idi; Milli Şef İsmet İnönü davayı Hatay'ın kati ilhakı ile tamamlamış oldu.

(Devamı 5 incede)

Inönü Kayseride kadınlarının iş hayatına
girmelerinde gecikmemelerini söyledi

Kayseri, 26 (A.A.) — Milli Şefimiz bu sabah saat 9.05 te Kayseriye geldiler. Etraf karlı ve hava soğuktu. İstasyonda vilâyet erkânı tarafından karşılandılar. İlk ziyaret ettikleri vilâyet konağına kadar olan uzun güzergâhta dükkânlarını kapayarak dizilmiş olan halk Cumhurreisimize candan hürmet ve muhabbet tezahürlerinde bulundu. Buradan tayyare fabrikasını ve sonra parti binasını şerefliendiren Cumhuriyetimiz, halk mümessillerini kabul ederek dileklerini uzun uzadıya dinlediler. Halıcılar, pastırmaacılar, tuhafiyeciler, çiftçiler, tabaklar, ayakkabıcılar, isafını istedikleri ricalarını arzettiler. Milli Şefimiz, kayseri kadınlarının iş hayatına ve umumi hayata girmekte gecikmemeleri ve kız çocuklarının ilkmektepekte sonra tahsile devam etmeleri lüzumu üzerinde ehemmiyetle durdular.

Yonca tohumu temizleme istasyonunu gezen Milli Şefimiz bu hususta izahat aldılar. Buradan kız enstitüsüne gidildi. Genç kızların el işleri görüldü. Hazırladıkları çay içildi.

Son ziyaret Kayseri dokuma kombinasına oldu. Kombina müdüründen gerek buranın ve gerek diğer mensucat fabrikalarımızın umumi vaziyetleri hakkında izahat aldılar. Fabrikada yetişmiş olan genç ustalar İnönünün huzuruna gelip ellerini öperek arkadaşlarının tazimlerini arzettiler. Saat 12.30 da kombinadan ayrıldılar.

Hususi tren saat 13 te Malatyaya doğru hareket etti.

Sivas, 26 (A.A.) — Reiscumhur İsmet İnönü hâmil olan hususi tren saat 18.09 da şehrimize muvasalat ve yarım saat tevakküftan sonra Malatyaya doğru yoluna devam etmiştir.

İstanbul Komutanı General Halis
Bıyıktay evvelki gece vefat ettiYeni mülki
teşkilât17 mntaka valiliği
ihdas olunacak

Ankara, 26 (Hususi) — Mülki teşkilât hakkında Dahiliye Vekâletince yeni bir kanun projesi hazırlanmıştır. Proje göre mülki teşkilât 17 mntaka valiliğine ayrılacak, her mntaka valisine birkaç vali bağlanacaktır. Ankara mntaka vilâyetlerinden biri olacak ve bu valiliğe Kirsehir, Çankırı ve Yozgat vilâyetleri bağlanacaktır.

İstanbul valiliği projeye göre mntaka valiliği olmayacaktır. Tunçeli valiliği ise hususiyetine binaen bugünkü vaziyetini muhafaza edecektir.

M. Turhan Tan dün gömüldü

(Yazısı 5 incede)

Ordunun kaybettiği çok değerli bir uzvu: General Halis Bıyıktay

(Yazısı 5 incede)

Nafiadan ayrılan
memurlar2 sene Vekâletle alâ-
kadar müesseselerde
iş alamıyacaklar

Ankara, 26 (Hususi) — Hizmetten ayrılan nafia memur ve müstahdemlerinin yapamayacakları işler hakkındaki lâ-yiha encümenlerden geçerek Meclis ruznamesine alındı. Lâ-yihanın aldığı son şekle göre maddelerini bildiriyorum:

1 - Umumi veya mülhak bütçe ile idare olunan daireler, belediyeler, hususi idarelerin sermayesinin en az yarısı devlete ait müesseselerde maaş veya ücretle vazife almış olanlardan ayrılmış veya ayrılacak olan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis mimar ve fen memurları ayrıldıkları vekâlet şubelerinin veya idare ve müesseselerin alâkalı oldukları veya kontrolü altında

(Devamı 5 incede)

Kayaklı Fin askerleri cepheye gidiyorlar..

İsveçte bazı ihtiyatlar
silâh altına çağrıldı

Fin resmi tebliğine göre:

Fin kıtaları Sovyet
arazisinde harp ediyor

Sovyet resmi tebliğine göre:

Birkaç Fin taburu mu-
hasara ve mağlûp edildi

Helsinki, 26 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor:

Dün gece Finlandiya üzerinde 100 Sovyet tayyaresi uçmuştur. Bu tayyareler bombalar atmışlardır. Helsinkide iki defa hava tehlikesi işareti verilmiştir.

Helsinki, 26 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor:

Finlandiya körfezi kenarında kâin Porva şehrinde, Sovyet tayyarelerinin attıkları bombalardan birçok evler yıkılmıştır. Ahaliden hiç kimse ölmemiştir. Helsinki tayyare istasyonu bombardıman edilmiş, fakat ciddi surette hasara uğramamıştır.

Düşürülen Sovyet tayyarelerinin mecmuu 10 olup bunlardan biri Helsinkiyeye çok yakın bir mevkie düşmüştür.

(Devamı 5 incede)

Karadenizdeki facia tafsilâtı

Faciada ölenlerden: Soldan itibaren süvari Hasan Şakir, ikinci kapitan Yusuf Mehmet, ikinci çarşev Şevket Hasan, birinci çarşev İbrahim Yeşilkaya.

Aynı faciada ölenlerden ateşçi Hasan ve Salih (Yazısı 2 incede)

Günlerin Peşinden:

Spor telâkkisinde
bir hata

"Nasuhî Baydar" arkadaşlarımızın Erzurum seyahatine ait ihtisasları arasında bir nokta bilhassa dikkatimize çarptı: Senenin yedi ayında karlar altında duran bu şehirde gençliğin spor terbiyesi namına büyük bir stadyum olduğu halde kayak sporuna dair hiç bir hareket görülmemiştir.

Halbuki biz tamamen bu müşahadenin aksini beklerdik; bundan sonra da bunu bekleriz. Zira iki bin metre rakımında olan, etrafı da üç, dört bin metre yüksekliğinde dağlarla çevrilmiş bulunan Erzurumdan ziyade memleketimiz için kayak sporuna müsait olan bir muhit yoktur. Şimendiferle memleketin her tarafına bağlanmış olması o muhitin bir hususiyetinden bütün memleketçe istifade etmek imkânında veriyor. Nihayet cihan hâdiseleri kayak sporunun bir memleket gençliği için bir selâh değil, bir milli müdafaa müessesesi olduğunu gösteriyor.

Sporu futbolden ibaret zannetmek hatasından kurtulalım.

Hasan KUMÇAYI

STALİN

Yakında Hitler'e
muhtaç olacaktı!

Paris, 26 (A.A.) — Havas:

Sabah gazetelerinden bazıları Hitler ile Stalin arasındaki münasebetleri tetkik ederek bu münasebetlerin Finlandiyaya yapılan tecavülden sonra değiştiğini kaydelemektedirler.

Oeuvre gazetesinde Mme. Tabouis şöyle yazıyor:

Bu harpten evvel Stalin Hitlere hiç bir zaman ona muhtaç olmayacakmış gibi muamele etmekte idi. Fakat Sovyet - Fin harbinden beri bazı kimseler rollerin değişeceğini ve yakında Stalinin Hitlere muhtaç olacağını iddia etmektedirler.

POLİTİKA:

Devletin hukukuna yeni bir müeyyide

Her harp başladığı zaman iyi kalpli bir hayli münevver insan saçlarını başlarını yolarlar: Hukuku düvel ortadan kalktı, diye!.. Her gün cinayetler olur, manen cinayetler salgın halini alır. Kimenin aklına ceza kanunu ortadan kalktı diye bir şey gelmez. Neden bir harp başlayınca cenaze çıkmış bir evden akseden seslere benzer feryatlarla hukuku düvelin ölümine matem tutulur. Neden amme vicdanına taarruz mahiyetinde olan cinayetlerin çoğalmasa ceza hukuku hakkında menfi bir hüküm verdirmeğe sebep olmaz.

Çünkü, cürüm gibi ceza da tabii görülür. Hatta takip edilemeyen suçlular bile olsa, cezanın sükküt ettiği yerde efkârnumumiyeye, ahlâkı bir kıymet halinde harbi takip eder.

Devletler hukukuna karşı yapılan tecavüzlerin şiddetinden ziyade dünyaya efkârnumumiyesinin bu tecavüzlere karşı lâkayt kalmaması devletler hukukunun varlığından şüphe edilmesine yol açar.

Bu son harbin karakteristik taraflarından biri de bundan evvelki harplere nazaran bir dünya efkârnumumiyesinin daha geniş miyasta teşekkül etmesidir. 1939 harbinin henüz fiilî hareketlerini görmedik, fakat muharipler dünyaya efkârnumumiyesini kazanmak için emsali görülmemiş bir şekilde emek sarfetmektedirler.

Bütün teknik vasıtalar dünya efkârnumumiyesini ayaklandırmak için seferber olmuştur. Radyolar, gazeteler, broşürler, kitaplar, konferanslar, kuvvetli şahıs sahibi olan siyaset, fikir ve sanat adamları dünyaya efkârnumumiyesini muhariplerin lehine çevirmek için çalışmaktadır.

Bu faaliyetler birbirleriyle yarış halinde. Dünya efkârnumumiyesine 939 harbinin arzettiği iki problem vardır:

1 — Demokrasiler mütearrızın tecavüzüne karşı harp etmektedir.

2 — Almanya mütearrız değildir.

Aylardanberi günün her saatinde birbirleriyle boğuşan propaganda faaliyetleri efkârnumumiyeye bir "hak" davasını telkin etmektedir.

Beyaz kitap, sarı kitap, mavi kitap, hülâsa renk renk diplomatik vesikalar muhariplerin bir dünya efkârnumumiyesi vücuduna getirmek arzusunadrlar ve bu efkârnumumiyeye önünde haklı olduklarını isbat etmeğe çalışmaktadırlar.

Muhariplerin "haklı olmayı" bu kadar kıymetlendirmiş olmaları, ona bu derece ehemmiyet vermeleri vaka harp sahâsı dışında kalmış cemiyetleri kendi kamplarına davet mahiyetindedir. Fakat aynı zamanda bu faaliyet harp mesuliyetinin ne olduğunu idrâk etmenin bir neticesidir. Muharipler ellerindeki telkin vasıtalarıyla kendilerini mesuliyetten kurtarmaya çalışırken dünyada bir de kuvvetli efkârnumumiyeye vücuduna getiriyorlar.

Bu efkârnumumiyenin tezahürlerini bilhassa son Fin hâdiselerinde bariz bir surette görmek mümkündür.

Cihanşümül bir efkârnumumiyenin teşekkülü ve bu efkârnumumiyenin vevleki politik sebeplerle olsun, "hak" prensipi ile beslenmesi yarıncı devletler hukuku bakımından bir müeyyide kazanmak manasını ifade etmektedir.

SADRI ERTEM

İlkokul çocukları için dış klinikleri açıldı

İlk okullarda okuyan çocukların gözlerini: kulaklarını ve dişlerini sıkı bir surette muayene eden geçirmek üzere muhtelif kazalarda klinikler tesis edilmesine karar verilmiş, bu hususta hazırlıklara başlanmıştır. İlk olarak Fatih ve Üsküdar da dış klinikleri açılmıştır. Bir müddettenberi hazırlanmakta olan göz kliniği de bir kaç güne kadar açılarak faaliyete başlanacaktır.

Kulak ve boğaz hastalıkları klinikleri okul civarında bulunan dispenselerde tesis edilmiştir.

Hasta talebeler haftada iki gün klinikte tedavi görecektir. Ayrıca okullarda da muayene yapılacaktır.

ŞEHİR İÇİNDE

Karadenizdeki facia tafsilâtı

Kızılırmaktan sonra bir Yunan vapuru da battı

Ekmekleri kâğıtlara sarmıyan Fırıncılara verilen ceza kaldırıldı

Son zamanlarda belediye talimatnamesi hilâfına olarak sattıkları ekmekleri kâğıda sarmıyan bazı fırıncılara ceza yazılmış, onlarda kâğıt buhranı olduğu ve eskiden ekmeklere konan narha kâğıt parası da ilâve edildiği halde şimdi bunun hesaba katılmadığını iddia ederek birinci sulh ceza mahkemesine müracaatla ceza kararına itiraz etmişlerdir.

Birinci sulh ceza hâkimi Reşit, kâğıt buhranı mevcut olup olmadığını belediye iktisat müdürlüğü ile ticaret odasına sormuş ve aldığı müsbet cevap üzerine ekmekçilere yazılan cezaların kaldırılmasına karar vermiştir. Bu karar fırıncıları çok sevindirmiştir.

Bir polis yaralanan vatman

Feriköy tramvay durağında polis Hasana çarparak yaralanan vatman Mehmet Alinin dün altıncı ceza mahkemesinde duruşmasına başlanılmıştır.

Vatman kendini müdafaa için demiştir ki:

"— Yokuştan aşağı inerken önüme traftı kalabalıkla çevrili bir otomobil ve bir polis çıktı. Arabayı dikkatle yürütürken polis birdenbire önüme geldi, kaza oldu, asil kabahat polistedir."

Duruşma şahit celbi için kalmıştır.

İthalât tüccarları dün de toplandı

Demir ithalât tüccarları dün Ticaret Odasında tekrar toplanmışlar, kuracakları ithalât birliği ve limited şirket hakkında görüşmüşlerdir. Toplantıya ihracatı teşkilâtlandırma müdürü Servet Berkin reislik etmiştir.

Tüccarlar vekâlet tarafından hazırlanan nizamnameye itirazda devam etmektedirler. Bugünlerde devam için kat'î bir şekilde halledilmesi beklenmektedir. Vekâlet, birliğin başına kendisi bir müdür tayininde ısrar etmektedir.

Yirmi yıl evvelki Vakit

27 Kânunuevvel 1919

İstanbulun tenviri

Şehrimizde havagazi tenviratına başlanması hususunda hazırlıklarda bulunduğunu yazmıştık. Tahkikatımıza göre şehrimizde havagazi tenviratının boru ve fenerleri tamamen bozulmuştur. İstihsal makineleri oradan oraya nakledildiği için şirket şimdilik bunların tamiyatı ile meşgul olacaktır. Buna göre tenviratın bir seneden evvel başlaması mümkün değildir.

TAKVİM	Çarşamb. Perşemb.	
	27 I. Kân.	28 I. Kân.
16 Zilkade	17 Zilkade	
Kasım 5	Kasım 5	
Vakitler	Vasatı Ezanı	Vasatı Ezanı
Güneşin doğuşu	7 25 2 38	7 25 2 37
Öğle	12 15 7 28	12 16 7 28
İkindi:	14 35 9 48	14 35 9 48
Akşam:	16 47 12 00	16 48 12 00
Yatsı:	18 26 1 39	18 26 1 39
İmsak:	5 37 12 51	5 37 12 50

Kızılirmak 4500 tonluk Kızılirmak vapurunun Sinop civarında fırtına yüzünden kayalara çarparak battığını dün haber vermiştik.

Geminin ne şekilde kazaya uğradığı hakkında alâkadarlara henüz kat'î bir malumat gelmemiştir. Son gelen bir telgrafta sahilde dört geminin cesetlerinin bulunduğu bildirilmektedir. Bunlar soğuktan donmuşlardır.

Dört geminin karaya çıktktan sonra soğuktan ölmüş olmaları, civardaki köylere kadar iltica edebilmiş gemiciler bulunması ihtimalini akla getirmiştir. Bu yolda tahkikat yapılmaktadır.

Vapur ayın 21 nci günü İneboludan ileride Meset iskelesine tuz boşaltmıştı. Buradan inhisarlar idaresine gelen telgrafta ayın 22 sinde havanın birdenbire bozduğu, süvarinin derhal gemiyi hareket ettirdiği bildirilmektedir. Vapur bundan sonra uğraması lazım gelen Çatalzeytin ve Ayançık iskelelerine uğramıştır.

Kazanın Sinop limanına iltica edilirken yanlış bir rota takip edilmesi yüzünden ileri geldiği anlaşılmaktadır. Bu zannı kuvvetlendirecek deliller vardır. Bir kere geminin demirleri kullanılmamıştır. İkincisi de telsizle civardan imdat istenmemiştir. Eğer kaza fırtınadan olmuş olsa idi geminin telsiziyle imdat istemeğe vakit bulacağı ve sahile düşmekte olduğunu da görünce demir atacağı tabii idi. Aynı zamanda vakandan gece olduğu ve karanktan sahilin görülmediği de anlaşılmaktadır.

Geminin burnu bir kaya üzerine çarpmış, arka tarafları tamamen sulara gömülmüştür. Birçok aksamsı dalgalar tarafından parçalanmıştır.

Gemi enkazını ilk defa o civarda balık tutmağa çıkan bir balıkçı görmüş, derhal Sinop limanına haber vermiştir. Hava açtığı için Sinoptan motörle hâdiseye yerine

gidilmiş, araştırmalara başlanmıştır.

Fakat, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi henüz alâkadarlara tafsilât gelmemiştir.

Gemi mürettebatı kimlerdir?

Kaza sırasında boğuldukları anlaşılan gemi mürettebatından 20 kişinin isimleri şunlardır:

1 — Süvari: Hasan Şakir, 2 — İkinci kaptan Yusuf Mehmet, 3 — Birinci çarkçı İbrahim Yeşilkaya, 4 — İkinci çarkçı Şevket Hasan, 5 — Güverte loströmosu Mehmet Memiş, 6 — Gemicisi Haklı Memiş, 7 — Resul Mitat, 8 — Hurşit Ömer, 9 — Hasan İsmail, 10 — Ali Mustafa, 11 — Makine loströmosu Refik Kaya, 12 — Yağcı Ali Rifat, 13 — Ateşçi İsmail Salih, 14 — Hasan Muharrem, 15 — Ali İsmail, 16 — Numan Malik, 17 — Mustafa Mehmet, 18 — Kömürçü Mehmet, Ali, 19 — Hasan Ali, 20 — Ahçı Necmettin Abdullah.

Süvari Hasan Şakir kaptan eski ve kıymetli bir denizcidir. Gedikli Subyan mektebinden çıkmıştır. Aksarayda Sularında Bakkal sokak 7 numarada oturmaktadır. Ailesi vardır. Aile efradı çok müteessir olmalarına rağmen hâlâ ümitlerini kesmemişlerdir. Gemicilerin karaya çıkarak kurtuldukları ve bir tarafa iltica ettiklerini düşünerek müteselli olmaktadır.

Hasan Şakir kaptan bundan evvel de "Yeni Bandırma, Kutlu, Kalkavanzade, Tahrân, Uğurlu, Sinop vapurlarında süvarilik etmiştir.

İkinci kaptan Yusuf Mehmet Anadoluhisarında Kandilli caddesinde Yenimahalle sokağında 79 numarada oturmaktadır. Evlidir.

Birinci çarkçı İbrahim Yeşilkaya Samatyada Etyemezde Sultançeşmesinde dökmeçi Hacı Eminin evinde oturmaktadır; bahriyeden müteakittir.

(Devam 5 incede)

KISA HABERLER

Şehirde:

* Fransanın yeni İstanbul başkon solosu M. R. Binet bugünkü Sempion ekspresile Paristen gelmiştir.

* Türk - İtalyan ticari münasebetlerinin genişletilmesi hususunda iki taraf memleket müesseseleri arasındaki temaslara devam etmektedir.

* Bu maksatla İtalyaya giden ticarilerimizden bir kısmı bugünkü konvansiyonel trenle şehrimize dönmüşlerdir. Bunların verdikleri izahata göre, İtalyan fabrikaları, Türkiye'den mal almak suretile kapatılması icab eden 100 milyon liralık (takriben 6 milyon türk lirası) blokaj vaziyeti devam ettiği müddetçe İtalyandan klering yolu ile mal ve bu arada manüfatura göndermek imkânsız olduğunu ileri sürmüşlerdir.

* Önümüzdeki ilkbaharda hazırlanan bir proje mucibince Gülhane parkını yeniden tanzim ve islahatına başlanacaktır.

* Dün Fransaya deri, Macaristana bağursak, Norveçe ayfon, Bulgaristana balık ve İskenderiyyeye elma gönderilmiştir.

Memlekette:

* Samsun bütün piyasası ayın 23 ünde açılmıştır. Fiyatlar muhtelif mevzuatlara göre 83 ile 143 kuruş arasındadır. Piyasa çok hareketlidir. Bilhassa Amerikan kumpanyaları fazla mal toplamaktadır. Bu yıl Samsun mahsulü gayet nefis olmuştur.

* İnhisarlar İdaresi tarafından Köçhisar gölünde yapılan yeni tesisattan sonra bu yıl 42.000 ton tuz istihsal edilmiştir. Bu miktarın 31 bin tonu Yavşan tuzlasından, 11 bin tonu

da Kaldırım tuzlasından istihsal olunmuştur.

* İspartada hâsılatı yoksul çocuklara teberrü edilmek üzere yitmiş büyük bir balo verilecektir.

* İspartanın Gönen köyündeki yatılı mektep inşası bitmiştir. Sav köylü yatılı okulunun da duvar kısımları ikmal olunmuştur.

* Konya'da Karabigada görülen bir tifo vakası üzerine vilâyet tarafında sıkı tedbirler almış ve 3000 kişiye aş yapmıştır.

* Kayseri deneme istasyonundan Konya vilâyetine 400 kilo yonca dağıtılmıştır.

* Tokat hâkimlerinden Nafiz Yamanoglu Bolu vilâyetine ağırceza azaltılmıştır.

* Nüfus kalabalığı yirmi bini bulan Zilede halk dershaneleri açılmıştır.

* Yenişehir kazasına bağlı Doganbeyde bir kaza olmuş bir evin duvarı yıkılarak odada bulunan Mehmet, karısı ve beş yaşındaki oğlu ölmüştür. Diğer odada yatan çocuklar yetiştirilen halk tarafından kurtarılmışlardır.

* İzmitte İnhisarlar idaresi bütün zürrama avansı tevzi etmeğe başlamıştır.

* İstanbuldan satın alınan kar makinesi Bursa belediyesi tarafından Uludağa çıkarılmıştır. Makine ile Uludağ yolu kardan temizlenecektir.

* Erbaada C. H. Partisi Kaza kongresi köy ve kasaba delegelerinin iştirakiyle Parti salonunda aktedilmiş, eczacı Cemal Varol, Seyfullah Seyhan, Atif Ateş, Mevlüt Özalparslan, Salim Baç, Hüseyin Taşar ve Hüseyin Uslu idare heyetine, Kaza Partisi reisliğine de eczacı Cemal Varol seçilmiştir.

El tezgâhlarında dokunacak dokumalar

Nizamnamenin bütün memlekete teşmili muhtemel

Ticaret Odası tarafından hazırlanan dokuma standardizasyonu nizamnamesi önümüzdeki ayın 16 sımdan itibaren meriyet mevkiine girecektir. Bu suretle İstanbuldaki bütün el tezgâhlarında dokunacak dokumalar aynı boy ve evsafına olacaktır.

Şimdiye kadar başka başka boy ve evsafına imalat yapıldığı için piyasada gayri meşru surette rekabetler doğmuştur.

Küçük boy dokumaları bazı kimseler ucuzca satarak diğerlerle rekabet etmişlerdir.

Şimdi de diğer bir mahzur meydana çıkmıştır.

Nizamname yalnız şehrimizdeki dokuma tezgâhlarına aittir. Memleketimizin diğer taraflarında dokumalar muhtelif boy ve cinslerde yapılabildiğinden bu malların şehrimizdeki dokumalarla kolayca rekabet edeceği ileri sürülmektedir.

Bu sebepten nizamnamenin bütün Türkiye'ye samil bir şekilde getirilmesi düşünülmüştür. Bu yoldan olarak İzmir Kadıköy dokuma kooperatifi müdürü şehrimize gelecek ticaret vekâleti ihracatı teşkilâtlandırma müdürü ile temaslara başlanmıştır.

Yemenli Galip Efganinin muhakemesi

Davacı vekili asıl adının tesbitini istedi

Müşterisizlik yüzünden kapanan Perapalas otelinde üç ay oturanak 4500 lira dolandırdığı iddiasıyla sekizinci ceza mahkemesine verilen Yemenli Galip Efganinin muhakemesine dün de devam edilmiştir.

Yemen hükümetinden mahkemeye gelen ve noterlikçe tercüme olunan bir mektup okunmuş, bu mektuba göre Galip Efganinin Yemen tebaasında olmadığı anlaşılmıştır.

Galip Efgani buna şiddetle itiraz etmiş ve iki sene evvel Yemen hariciye nazırı Ragıp imzasıyla ve Yemen hükümetinin resmi mühürle kendisine gönderilen bir telgrafta mahkemeye ibraz ederek Yemen tebaası olduğunu iddia etmiştir.

Bunun üzerine davacı vekili kalkmış, evvelâ Galip Efganinin asıl adının tesbit edilmemiş olduğunu, kendisinin 931 senesinde

Seyyit Gulap Şah Abbas ismiyle İstanbula geldiğini söylemiştir.

Galip Efgani buna verdiği cevapta işi şöyle tevii etmiştir:

"— Gulap İngilizce yazılırken yanlış olarak yazılmıştır. Galip demektir. Abbas ise benim soyadımdır. Zira benim sülâlem tâ Abbas halifelerine kadar dayanır."

Bundan sonra müddeiumumi söz alarak bu cihetlerin tetkik ve tahkikine lüzum olmadığını söylemiş ve esasa dair mütealeasını bildirmek üzere dosyanın kendisine verilmesi talebinde bulunmuştur.

Mahkeme bunu kabul ederek duruşmayı iki kânunusani gününe bırakmıştır.

GÜNÜN AKİSİLERİ

Tramvaylar için "bozuk para servisi,"

Yazan: Hikmet Münir

BİZCE tadı kaçmış bir mevzudur; fakat sırası geldiği zaman yazmak bir zaruret olur. Bu defa bir ecnebi kariimden aldığımız mektup, tramvaylarda para bozmak meselesine temas ediyor. Bu zat, Maçka istasyonundan bindiği bir tramvayda "iki buçuk liralık" bir banknotu bozduramamak yüzünden, ayrıca iki tramvay değiştirmeğe daha mecbur kalmış, hepsinde de muvaffakiyetsizlikle karşılaştığı için taksiye binerek işine güç yetişebilmiş!

Tramvaylarda para bozmak meselesini şöyle bir muhakeme edelim: Yakın vakte kadar tramvaylar, bir ecnebi şirket imtiyazı olarak idare olunurdu, bu ecnebi şirket, hiç şüphesiz ki her şeyden evvel kendi istifadesini gözetir, zahmetin çoğunu yolcuya yükletirdi.

"Biletçiler, para değiştirmeğe mecbur tutulamaz" levha ile bizi tehdit dahi ederdi. "Daima müşteriler haklıdır!" gibi bir ticaret prensipi, garbdan gelmiş görünen revaçlı bir prensip olmakla beraber, o ecnebi şirket bunun aksine hareket eylerdi!

Nihayet gün geldi; biz bu sıkıdan kurtulduk. Şimdi karşı karşıyayız. Kendi elimizle kendi malımızı idare ediyor ve tamamen kendimizden olan veya şehrimizde bulunduğu müddette kendimiz gibi saymak zaruretinin duyduğumuz ahalîye daha şefkatli davranmak mevkiinde bulunuyoruz.

Para bozmak bu şefkatin başında gelir. Kış ortasında tramvaya binmiş olan yolculara, herhangi bakımdan ne kadar az müşkülât çıkarırsak, o derece makbul ticaret kafasıyla hareket etmiş oluruz...

Yalnız kış mevsiminde değil, yazın dahi öyle. Ve bu kolaylığı temin için, tramvay idaresi, "bozuk para servisi" açmalıdır. Bozuk para tedariki güç değildir. Şehrimizde muayyen müesseseler var ki, sırf bozuk para üzerine iş görürler. Gazetelerimiz, fırınlar, sucular, muhtelif ayak üstü büfeleri bozuk paraların akın akın gelip biriktiği; sonra dizi dizi fişler halinde bazan biraz noksanma bütün para ile değiştirildiği yerlerdir. Bozuk para temini için direkt kaynaklar da bulunabilir.

Bir tramvay biletçisi, yeni sefere çıktığı zaman her çeşit ufaklıktan (çok şükür bir harbi umumî hengâmesinde olmadığımız için bu UFAKLIK tabirinin başka manaya alınmasına imkân yoktur) bulundurmaldır. Bulundurmak için de, kendisine bir gişe gösterilmelidir.

Tramvay biletçilerinden bazıların bu zarureti sezerek hazırlanmış tedbirler aldığını görüyoruz. Bazı istasyonlarda inerek sarraf nevinde dükkânlar, aktar veya sucularından para bozduruyorlar. Tramvaylara binen gazete müvezzilerinden alıyorlar...

Demek ki asil olan müşterinin parasını bozmak, onu müşkülâta sokmaksızın yolculuğunu temin etmektir.

Tünel teşkilâtında bu iş ne güzel idare ediliyor?

Her halde biletçileri, para değiştirmeğe zorla mecbur edilebilmeğe gibi, yolculara çok geniş imtiyazlar bağlanamaz; mahzurulu görsek dahi, tramvayda bilet için para bozdurmak kabil olmalıdır.

Bu cihet de, eski tramvay şirketinin ruhundan böylece ayrılsın!

Yeni yapılacak okul binaları

Maarif Vekâleti, şehrimizin ilk okul ihtiyacı etrafında tetkiklerde bulunmaktadırlar. Bu yıl şehrin muhtelif semtlerinde yapılacak okul binalarına başlanacak olan bir okuldan başka, ilk okula fazla ihtiyaç görülen semtlerde de yeni okullar yapılacaktır. Bunlar Şişli süvari karakolu yanında, Mecidiyeköyünde, üniversite karşısındaki Çiftçe sarayları arasında olmak üzere üç tanedir.

İstihlak işine başlanmıştır. Ayrıca gelecek yıl orta okul vaziyeti etrafında tetkiklerde bulunulmaktadır. Gelecek yıllarda, bilhassa civar kazalarda orta okul tesis edilecektir.

Alman mecmuasının tahrikleri

- 2 -

(Dünkü sayımızdan devam)

İngiliz filosu Akdenize nüfuz etmişken İngilterenin en büyük emeli Boğazları kendi hâkimiyet sitesine sokmak olmuştur. Napolyon harpleri zamanında Türkiye birinci defa olarak İngiltere ile bir muahede yapılmıştı. Bu muahede ile İngiliz harp gemilerinden başka bütün harp gemilerine Boğazları kapamağı tahhüt etti. Kırım harbi zamanında Türkiye, İngilterenin tehdidi üzerine Boğazları Fransız gemilerine de açtı.

Bunu takip eden 1856 sulhu ile İngilizlere, bu yolu Ruslara tahkimle kapamağa hak verdi. Bu vaziyet Berlin konferansına kadar devam etti. Umumi harpın sonuna ise Sevres muahedesıyla büyük Britanya Boğazları gayrikeri birer mmtaka yaptı ve İngilterenin idare ettiği bir beynelmülhül kontrol ve mürakabeye tâbi tutulmasını istedi. 1936 da akteyen Montrö konferansı ile Türkiye Boğazları üzerindeki hâkimiyetini tekrar ele aldı. Habeşistan'da İngilizleri politikalarını değiştirmeye mecbur etti ve İngiltere Türkiye ile Rusvayı İtalyaya karşı yapılacak bir Akdeniz mmtaka kazanmak istiyordu.

Türkler Boğazları yeniden tahkim edecekler, orada kışlalar yapabileceklerdi. Buna mukabil Ruslar sulh zamanında harp gemileri Kronstad'dan veya Vladivostok'tan Sivastopola gidip, tahkim için Boğazlardan serbestçe geçecekler, bir harp vukuunda Fransız, İngiliz ordusu Karadenize geçmesini de bu muahede temin ediyordu. Fakat bunun için bir harp vukuunda Türkiye hâkim olacak ve İngiliz, Fransızların Cemiyeti Akdeniz tarafına göre mütecavize harp harp açtıklarına karar verince buna müsaade edeceklerdi.

Türkiye'nin mütteliklerinin birine yardım edileceği zaman, başka muhâriplere Boğazları kullanılmamasına müsaade edilecekti. Bu çok elâstik bir muahede idi. Bunun kabulü sırasında İngiltere ile İtalya, veya İngiltere ile Almanya arasında bir harp vukuunda kabulacağı zaman Rusyanın Boğazları karşı dostane bir biçimde muhafaza edeceği de kabul edilmişti. Sonra da Londrada İngilterenin Türkiye üzerindeki nüfuzunun daha artacağı ümidi muahede mevcut olan ehemmiyetli noktalarından biri sulh zamanında Karadenizde bulunabilecek olan ve Rusyaya ait olmaması harp gemilerinin tonajı idi. Bu tonaj 15.000 i geçmeyecekti.

Boğazlardan büyük harp gemilerinin geçemeyecekti. Fakat bu suretle Montrö konferansının galibi Türkiye idi. Yine o konferansın politikasını oynayan İngiltere ile İngiltereyi karşı karşıya koyarak bundan kendi lehine istifade edenler almıştı.

Boğazlar üzerindeki hâkimiyetini vazgeçen İngiltereye yapılacak tek şey kalıyordu. Türkiye yaklaşmak. Onun müttelik yolunu Boğazların müttelik sahibi olabilmek... Sekizinci konferans İstanbul ziyareti ve Ankara görüşmesi bunun içindi. Londra Romada bulunan o zaman İngilterenin Ankara sefiri Sir Grey Loraine Türk devlet reisi ile en samimi dostlarına İngilizlerin İstanbul ziyareti ve Ankara görüşmesi ile Türkiye'nin yakınlaşmasını temin için İngiliz politikasını başlıca vazifesi olduğunu söylemişti.

Türkiyeye yaklaşmağa İngiltereyi sevkeden sebepler umumi olarak iki sebepten ibaret. Hiç şüphesiz, Fakat Türkiye'nin İngiliz ve Rus devletleri arasında yaptığı politika uzun seneler boyunca İtalya ile Türkiyeyi birbirine bağlamış olan menfaat birlikleri ile Türkiye'nin mensabından sonra çok da güçleşmiş bulunuyor.

İngilizlerin niyetleri tamamıyla stratejinin icabatına ve umumi politik vaziyetin ihtiyacatına bağlıdır. İngilizlerin büyük askeri muharrirleri Binbaş D. H. "Imperial Military Geography" isimli kitabında bu şeyin stratejik kısmını şöyle izah etmiş:

"Türkiye ile Yunan filolarının birliği çok azdır. Halbuki bu devletlerin Akdenizin şark sahnelerinde öyle mevkileri vardır ki harp olduğu takdirde şu veya şu şekilde harbe iştirake mecbur olacaklardır."

(Dava var)

GÜNÜN HADİSELERİ

Finlandiya: Kadınlar Cumhuriyeti...

Dünyanın hiçbir yerinde kazanılmıyan hakları kadınlar Finlandiyada yarım asır evvel kazanmışlardır...

İhtikâr komisyonu cün toplandı

İhtikâr komisyonu kısa bir fasıldan sonra dün saat 15 te mmtaka Ticaret müdürlüğünde yeniden toplantılarına başlamıştır. Komisyon, Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlunun direktörlüğüne uyarak çalışmalarını daha müessir bir şekilde sokacaktır.

İlk olarak gıda maddelerindeki sebatsız fiyat yükselişleri esaslı surette tetkik edilecektir. Gıda maddesi satan bütün toptancı tüccarlara haber verilmiş ve yarım komisyon toplantısına gelmeleri bildirilmiştir. Kendilerinden gıda maddelerindeki fiyat yükselişinin sebepleri sorulacaktır. Bundan sonra lâzımgelen tedbirler alınacaktır.

Gıda maddelerinin tetkiki bitince, sırasile bütün tüccarlar, gruplar halinde, komisyona davet edileceklerdir.

Son tedbirler üzerine toptancılar birçok maddelerin fiyatında ufak tefek tenzilât yapmışlardır. Fakat perakendeciler hâlâ eski yüksek fiyatlara mal satmaktadırlar.

Manifatura çeşitlerinde yapılan tenzilâtın da küçük perakendeci esnaf tarafından hiç nazarı itibara alınmadığı görülmektedir. Alâ-kadarlar bu gibi hareketlere karşı kat'i tedbirler alacaklar, sıkı ve devamlı kontroller yapacaklardır.

İcra daireleri 6 gün kapalı

İstanbul Cumhuriyet Müddeiummiliğinden:

939 senesinin bitmesi dolayısıyla İcra ve İflas dairelerindeki dosyaların tasnifi ve yeni seneye devri için 28 - 29 - 30 Birincikanun Perşembe, Cuma ve Cumartesi günleri 2, 3, 4, İkincikanun 940 saat, çarşamba ve perşembe günleri memurlar bu tasnifi işi ile meşgul olacaklarından ihtiyatî tedbir ve haciz ile müddete tâbi işler gibi acele muamelât müstesna olmak üzere yukarıda yazılı günlerde iş sahiplerinin müracaatlarının kabul edilemeyeceği ilân olunur.

Satılan sefaret otomobilleri

Dahiliye vekâletinden belediye gelen bir tamimde, sefaretler nam ve hesabına getirilen otomobillerin sonradan bazı eşyaya satıldığı ve bunların gümrük resimleriyle belediye resimlerinin verilmediği yapılan tetkiklerden anlaşıldığı bildirilmiştir. Vekâlet bu gibi satışların takip edilerek resimleri tahsil edilmesini bildirmiştir.

Ekmek fiyatı nasıl indirilecek

Belediye, ticaret vekâletine müracaat ederek İstanbulda ekmek fiyatlarında ucuzluğu temin etmek için toprak mahsulleri ofisinin buğday fiyatlarını indirmesini istemiştir. Bu istekten dahiliye vekâletine de malûmat verilmiş, dahiliye de alâkadar olarak ticaret vekâletiyle temasa geçmiştir.

Vaziyet tetkik safhasındadır. Belediye yumuşak buğdayın beş buçuk kuruştan beş kuruşa, sert buğdayın beş buçuk kuruştan dört kuruş otuz paraya indirilmesini istemiştir. Bu takdirde ekmek fiyatı dokuz buçuğa inecektir.

Ekmek mayası

Paşa limanındaki maya fabrikasının çıkardığı maya ile yapılan francalaların çok iyi piştiği anlaşılmış, bu fabrikanın mayalarından ekmekler için de kullanılmasına karar verilmiştir.

Ancak, daha evvel belediye bir tecrübe yapacak, sonra bu fabrikanın mayasını kullanmayı mecbur tutacaktır.

Bir Fin kadını

Finlandiya'nın merkezi Helsinki'de herhangi bir bankaya girelim, ilk kattan en üst kata kadar çıkalım bu modern bina da göreceğimiz vaziyetten dolayı hayretler içinde kalırız. Bütün masaların başında, bütün gişelerin arkasında, dudaklarında sevimli tebessümlerle, küçük sarışın başlı Fin kadınları görürüz. Kim bilir bunu belkide için de bulduğumuz zamanın kötüllüğüne hamledersiniz. "Harpluyor, erkekler dövüşmeğe gitmişler, yerlerini kadınlara bırakmışlar..." dersiniz. Hayır. Yarım asırdanberi Finlandiyalı kadın, her türlü millî vaziyetle, fikri sosyal hattâ askeri sahelerde erkeklerle iş birliği yapmış bulunuyor.

KADINLAR CUMHURİYETİ
45000 göle malik bulunan Finlandiyada, kadımlar daha 1906 senesinde dünyada ilk defa olarak seçmek hakkını kazanmışlardır.

Bu vaziyetin, bu hareketin anası vaziyetinde olan, hemcinslerine en medeni hakları kazandıran kadın alelâde bir kadın, yüksek alımlı, zeki gözülü Milna Silampa isminde eski bir hizmetçidir. Finlandiya'nın en fakir ve en vahşi bir mmtakası olan Karoli'de dünyaya gelmiş olan Milna Silampa daha çok küçükken boğçası elinde Helsinki'ye gelmişti.

Geçen asrın sonunda idi. Bu kızcağız zengin kapılarında hizmetçilik arıyordu. Bin bir müşkülattan sonra nihayet bir yere kaplanmağa muvaffak oldu. Bütün gününü ortaklık hizmeti yapmak, yemek pişirmekle geçiriyordu. Geceleri yorgun düğünce hâlâ kendinde okuyacak, çalışacak kuvvet buluyor ve geç saatlere kadar tahsile meşgul oluyordu.

SIYASİ KADIN

Çok canlı ve zeki olan Milna Silampa az zamanda mükemmel bir tahsil yapmıştı. İşte bundan sonra önünde yeni bir hayat açıldı. Derhal siyasete başladı. Bir kaç sen sonra Çarlık Rusya polisinin bütün mumanatına rağmen eski hizmetçi kız büyük bir mana alan bir feminist hareketinin başında görüldü. Milna Silampa evvelâ zavallı hemşirelerinin, hizmetçilik, aşçılıkla geçinen fakir kadımların haklarını korumak için bayrak açtı ve bu işe bütün aşkile sarıldı.

Seneler geçti. Eski küçük köylü siyasi bir partide oldukça mühim bir mevki işgal etti. Artık serbestce hareket etmek imkânlarını kazanmış bulunuyor.

KADIN ORDUSU

Nihayet 1917 ihtilâli geldi. Finlandiya istiklâlini kazandı. Tarihin bir kaç yapırağı kanla sulandı. Bu kanlı harpte Milna Silampa cephede askerini silah silâh elinde dövüştü. Bir çok kadınlar da onu taklit etmişlerdi.

1919 senesinde Finlandiya hükümeti kadımlara da vatan müdafaasına bilfiil iştirak etmek hak ve vazifesini verdi.

Milna Silampa bütün dünyada esi olmıyan ve kadına vatan müdafaasında erkeklerle aynı hak ve vazifelerini veren bu formülü kabul ettirmek için fevkalâde gavret göstermişti.

Bu haktan sonra Milna Silampa'nın teşvikile en kenar mahalle, en fakir köy halkına varıncaya kadar bütün kadınlar bu yeni orduya intisap ettiler. Mükemmel bir kadın ordusu teşkil olundu. Basit bir üniforma seçildi ve silâh omuzda Fin kadımları sırasında erkeklerle omuz omuz dövüşmek için sistematik bir şekilde hazırlandılar.

Bugün yalnız asker olarak değil, erkânharbiyenin ortasında kadar kadımların sokulduğu görülüyor. Bir kimyager veya bir hartzacı vatan müdafaası mevzuu bahsolan bir meselede umumî plân üzerinde rol oynuyor.

İşte bugün Ruslarla çarpışan medeni Finlandiyalı kadımlara verdiği bu emsalsiz haklar bakımından, bir kadın cumhuriyeti denebilir.

Gümrük ve inhisarlar müsteşarlığı
Ankara, 26 (Hususî) — Gümrük ve inhisarlar müsteşarlığına gümrükler umum müdürü Mahmut Nedim esaleten tayin edilmiştir.

Yerine İzmir gümrükleri başmüdürü Seyfinin tayini muhtemeldir.

Zeytinyağı tasfiye eden fabrikalar
Ankara, 26 (Hususî) — Abdurrahman Naci Demirağ yaptığı bir kanun teklifiyle zeytinyağı tasfiye eden fabrikaların da mumele vergisinden istisna edilmesini istedi.

Ruznameye alınan lâyhalar
Ankara, 26 (Hususî) — Türkiye'de silâh ve mühimmat yapan hususî sanayi müesseselerinin kontrolü hakkındaki lâyiha ruznameye alındı. Bundan başka askeri malûllerin terfihine dair kanunda tadilat yapan kanunun üçüncü maddesi değiştirilecektir. Buna ait lâyiha da ruznameye alınmıştır.

Izmitlilerin bir dileği Banlıyo hattının temdidi isteniyor

Izmit, (Hususî) — Haydarpaşa ile Pendik arasında işleyen ve bilâhara Gebze kadar uzatılan banlıyo trenlerinin İzmit'e kadar temdidi etrafında başlı başına temayüllerin her gün bir ihtiva şekline girdiği görülmektedir.

Deniz vasıtasının noksan ve kifayetsiz oluşu, bu ihtiyaca daha vâzih hatlarla ifade etmektedir. Bahusus sellüloz sanayii müesseselerinin kuruluşundan sonra nüfusu bir misli artan İzmitin İstanbul ile daimî ve her zaman olan muvasalasını temin etmekte çok güçlük çektiği görülmektedir.

İstanbul'a iki üç saat bir mesafede ve adeta bir mahallesi sayılan İzmitin tren hatlarından uzuz bir tarife ile istifade etmesi arzu edilmektedir.

Pendikten sonra çift hattın İzmit'e kadar uzatılması devletçe de takarrür etmiştir. Bütçe ve ahval mülâhazaları ile şimdilik inşasına imkân bulunmuş vazağı söylenen bu hattın ileride yapılacağı muhakkaktır.

Yalnız İzmitlilerin temennisi şu ki, banlıyo trenleri Gebzeye olduğu gibi İzmit'e kadar tek hat üzerinden tahrik edilsin. Ve halkın çektiği güçlükler bertaraf edilsin.

Üniversitede okuyan fakir talebeler

İstanbul Üniversitesinde okuyan fakir talebeye yardım maksadıyla geçen ders yılı başından itibaren tesis edilen Burs yardım şekli bu yıl da tatbik edilecektir. Üniversite rektörünün başkanlığı altında toplanan dekanlar meclisi, bu meselevi tetkik etmiştir. Burs faaliyetine sömestir tatilinden itibaren başlanacaktır. Her bursun kıymeti muhtelif olacaktır. Rektörlük burs faaliyetinden mühim semereler alınacağını ümit etmektedir. Şimdiye kadar 4500 lira toplanmıştır.

Görüp düşündükçe

Yakındaki facia

Karada, havada ve denizde boğuşma başladığı gündenbergi, acı haberler, heyecanlı hadiseler, tüyler ürpertici facialar okunup dinledik: Bunların her biri, beni ayrı ayrı düşündürmüştür. Kiminin karşısında yalnız âzap, sade merhamet, kiminin önünde âzap ve merhametle birlikte utanç da duyduğum. Kendi yoluna giden, topsuz, tüfeksiz ve içinde kebe kadımlar, memede çocuklar taşıyan bir geminin torpille batışı, hem acınacak, hem de insanı utançtan ağlatacak bir hadisedir. Gönderindeki bayrak, ne olursa olsun, böyle bir facia karşısında hissim değişmez.

Meğer felâketten felâkete fark varmış. Dün bizim "Kızıl-ırmak,, silebinin Sinop kazalıklarında parçalandığını duyunca, daha başka ve çok daha derin bir acı ile kıvrandım.

Gemi, kaç seneliktir? Bu kazada denizle fırtınadan başka sebeplerin rolü var mı? Bilmiyorum. Bunları araştırmaya da halim yok.

Çünkü mal, canın yongası olsa da, alın teriyle tekrar yerine konabilir. Fakat Kızılırmak parçalandığı kazalıklarda yirmi iki canı da dalgalara gömüldü. Yirmi iki can... Bu yirmi iki adamın bir tanesini, dünyanın bütün hazineleri, bütün servetleri yerine koyamaz.

Şimdi kimbilir o kanlı ve uğultulu kıyılarda kaç ana, kaç kardeş, kaç öksüz köpüklü derinliklere baka baka ağlaşıyorlar? Bazan "mezar,, bile bir teselli olur. Kaybettüğümüz bir sevgili gözümüzde tütmeye başlayınca, onun altında yattığı yere koşar, tasını, mermerini oksar, toprağını koklarız. Bu talihsizlerin böyle son bir tesellileri de yok. Böylesi hepsinden acı Yarın fırtına dönecek, şişkin dalgalar sönecek, köpükler kesilecek. O durgun ve güzel suların altındaki korkunç halle, yumuşak bir ipek perde ile örtülecek. Ve bir gün kim bilir, zulmü tamam olsun diye, dibinde kurban iskeletleri çitirdiyan o fakir sahnelerin üstünde, belki aşklar saz çalıp türkü de söyleyecekler...

HAKKI SÜHA GEZGİN

Bic, iki nokta:

Kelimeleri yerlerinde kullanalım

Geçen hafta sonunda verilen Kızılay balosu için yapılan rekâmlarda, balonun "Kızılaya tam vaktinde — bir yardım, olaçağı yazılıyordu.

"Tam vaktinde bir yardım!,, neden? — bir harp arifesinde mi, yahut bir yangın ve zelzele felâketi içinde miyiz? Büyük beyyeler karşısında halkın sefkatine müracaat etmek lâzım zeldiği zaman acaba nasıl bir kelime kullanacağız? Biraz dikkat! Kelimeleri yerinde ve zamanında istimal edelim?

Şair Y. Ziyannın altını

Nusret Safa bir akşam gazetesinde tnmış muharrirlerin matbuat hatıralarını naklediyor. Bu arada şair Yusuf Ziyaya da uğraşmış. Üstâdın her günkü şaretinden daha büyük bir muhabbet hokkabazlığı üzerinde olacağı ki Türk yurdu mecmuasından aldığı ilk vazı ücretini anlatırken şöyle diyor:

"Bir sarı altının lezzetini ve kuvvetini eğer bizzat tatmadımsa ben size anlatamam. O nunla adaya gitmiştik. Dikkat ediniz, gitmişim demiyorum. Yemekler yemiştik, biralar içmiştik, arabalara binmiştik. İ. şin tuhafı bu kadar zevkî safa, dan sonra dönüştü bir kaç meci, diye ile bir kaç çeyrek te cebimde kalmıştı,,

Bizim bildiğimize göre bir altın beş mecediyedir. "Bir kaç,, tâtât sıfatı en aşağı üç mecedi. Eğer işaret ettiği gibi "bir kaç çeyrek,, te aynı şekilde en aşağı onbeş kurustur. Bu takdirde yemekler, biralar, arabalar ve bir kaç kişî... Hepsî 25 kuruş! Doğrusu, bu bolluktan bizim pek haberimiz yoktu. Hülâh hikâyesini bir tarafa bırakalım; Tiristan Bernar bir sosyete kadını ile konuşurken kadın: — Mösvö, der, bir kişinin yiyeceği yemekle iki kişi de geçinir.

— Evet, iki kişilik yemekle dört kişi geçindiği gibi..

— Tabii, dört kişilik yemekle sekiz kişi niçin doymasın?..

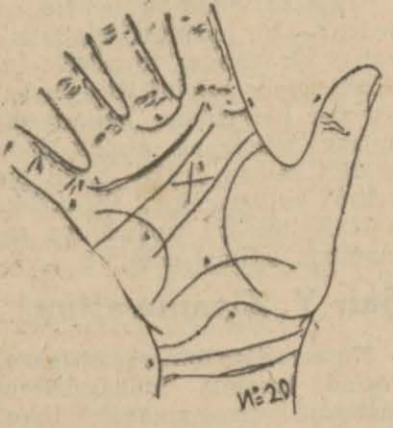
Tiristan Bernar kendini zaptedemez: — Hakkımız var madam, der, eğer bir mumdan bahsediyorsanız!

Fıkırayı belki iyi anlatamadık. Fakat şair Yusuf Ziyannın Akbaba koleksiyonlarında onu bulmak için güçlük çekmeyeceklerini ümit ederiz. Herhangi bir cilde ellerini şöylece bir uzatırsınlar...

Mecidiyeköyün plânı

Mecidiye köyünde yeniden yapılacak bin yataklı hastahane yüzünden Mecidiye köy plânında tadilat yapılmış, yeni plân tasdik edilme üzere nafıa vekâletine gönderilmiştir.

İzdivaç çizgilerinindeki manalar

Bahse mevzu çatal çok açık (vazih) olur ve elin içine doğru meyilli bulunursa, bilhassa bu çatalın bir kolu avuç içi veya Merih tepeciği istikametinde uzanırsa bu işaret boşanmaya delâlet eder.

Bazı ahvalde izdivaç çizgisinden başlayan çok ince bir hattın bütün avuç içini katettiği görülür. Bu işaret boşanmada en müthiş sebeplerin bulunacağını ve çiftin serbest kalıncaya kadar pek çok zorluklara tesadüf edeceklerini gösterir. Bu işaret olduktan sonra çiftin yeniden anlaşma imkânları tamamen zail olur.

İzdivaç hattı bir çok adacıklarla dolu olduğu veyahut bir zincir halinde birbirine ekli parçalarla ilerlediği takdirde mevzu katiyen evlenmemesi tavsiye olunmalıdır. Çünkü bu kimsenin yapacağı izdivaçları daimî felâketler, azaplar takip edecek ve sonunda muhakkak ayrılacaktır.

İzdivaç çizgisi evvelâ muntazam bir şekilde iken ortasında birdenbire kırılıyorsa bu işaret başlangıçta mesut bir birleşmenin, gayrimalûm ve ümit edilmeyen bir şematele bozulacağını gösterir.

İzdivaç çizgisi veyahut bunun kollarından biri elin içine girer ve Güneş hattına kadar uzanırsa bu takdirde mevzu zengin veyahut kıbar bir kimse ile evlenecek demektir. (Resim 18, numara 6).

Eğer bu hat aşağıya doğru düşen bir kavis teşkil ediyor ve Güneş hattını katediyorsa bu takdirde mevzuun yapmış olduğu izdivaç neticesinde mevkiini kaybedeceğini söylemek doğru olur.

Utariş tepeciğinden gelen izdivaç çizgisi üzerine düşen bir hat mevzuun izdivaç projelerinde bir müşküllere maruz kalacağını gösterir. Fakat eğer izdivaç hattı güzel resmedilmişse bu maniler, müşküller bertaraf edilecek demektir.

Eğer izdivaç hattı üzerinde ince ikinci bir hat görünürse bu işaret evlenmekten sonra hariçten bir kimsenin mevzuun hayatı üzerine tesir edeceğini gösterir.

Merih tepeciğinden başlayarak eli baştanbaşa kateden bütün hatlar izdivaç çizgisine doğru gittikleride takdirde (Resim 17, numara 6) mevzuun aile hayatına yapılan yabancı müdahalelere işaret ederler. Eğer bu hatlar aynı zamanda mukadderat çizgisini de katediyorlarsa bu hattı kestikleri noktalar yabancıların yapacakları bu müdahalenin tarihini gösterir. Eğer bu hatlar Merih tepeciğinden geliyorsa aile arasında kavgalar, Zühre tepeciğinden geliyorsa menşei muhtelif olan kederleri gösterir. Fakat bu kederler hiç bir zaman müthiş değildirler. (Resim 17, numara 7).

(Daha var)

Yeni Neşriyat

İçimizdeki şeytan

Şimdiye kadar neşrettiği roman ve küçük hikâyeleriyle okuyucuların sevgi ve alakasını kazanan, genç İst. Sabahattin Ali'nin "İçimizdeki Şeytan", adı yeni bir romanı, Remzi Kitabevi tarafından itinalı bir şekilde basılarak satışa çıkarılmıştır. Bu eser de müellifin diğer bütün eserleri gibi meraklı bir mevzu çerçevesinde çarp ve tatlı bir üslûpla yazılmıştır. "İçimizdeki Şeytan", romanın bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz. Fiyatı 200 kuruş sahife 75 kuruştur.

Beden terbiyesi eğitmen kursu imtihanları devam ediyor

Cumartesi günü diploma tevzii merasimi yapılacak

Beden Terbiyesi eğitmen kursu imtihanları bitmek üzeredir. Cumartesi günü diploma tevzii merasimi yapılacaktır.

Dün Beden Terbiyesi umum müdürü general Cemil Taner ve genel sekreter Cemal Gökdağın da hazır buldukları bir sırada kurs talebeleri en zor imtihanlardan biri olan âletsiz jimnastik imtihanını vermişlerdir. Bu imtihanda da altı aylık kısa bir kurs devresinde talebelerin elde ettikleri kabiliyetin çok yüksek olduğunu ve en zor hareketleri kolayca ve muvaffakiyetle yaptıkları görülmüştür.

Beden Terbiyesi umum müdürü lüğü genel sekreteri Albay Cemal Gökdağ, kurs hakkında şunları söylemiştir:

"Biliyorsunuz ki, Beden Terbiyesi kanununda yüksek beden terbiyesi enstitüsü açmak kaydı vardır. Direktörlük bu sene mektebin açılmasına imkân bulamaz, yınca boş durmaktansa mevcut imkânlar dairesinde hiç olmazsa bir kurs açmayı münaşip gördü."

Bu sahadaki faaliyetin ilk elemanı olarak da kitap, muallim, saha, malzeme başta gelmektedir. İşte kursu bunlardan birisini var etmek için açmıştır.

Direktörlük bu kursu temadî ettirerek yerine beden terbiyesi muallim mektebi ve yine seneler geçtikçe beden terbiyesi yüksek mektebini kuracaktır. Binaenaleyh

Beden Terbiyesi umum müdürü lüğü genel sekreteri Albay Cemal Gökdağ

her sene hasıla almak için ne imkân varsa o yapılacak ve boş durulmayacaktır.

Muallim mektep, kitap ve saha işleri gibi mühim olan şu dört esas üzerinde her geçecek senede ne imkân mevcutsa, yapılacak, bunlar seneden seneye en yüksek dereceye çıkarılarak beden terbiyesi kanunu tatbik edilecektir.

Direktörlüğün prensipi muallim yetiştirmek, muallime yol gösterecek kitap hazırlamak, muallimin mükellefleri çalıştırmaları için sahalara yapmak, imkân dairesinde malzemeyi var etmektir. Bu kurs talebelerinin şimdilik ihtiyacı yetecek derecede bilgileri vardır. Altı ay gibi kısa bir zamanda edindikleri malûmat iyi-dür. İyi yetişmelerinde en büyük

saik de kurs kadrosundaki muallimlerin yüksek himmetleridir. Kurs muallimlerinden ekserisi Avrupa'da tahsil görmüş, tanınmış sporculardır...

Kızlar arasındaki Voleybol müsabakası bugün de devam edecek

İstanbul kız mektepleri arasında tertip edilen voleybol müsabakalarına bugün saat 15 te Çapa Kız Muallim Mektebi jimnastik salonunda devam edilecektir.

Bu münasebetle bu müsabakanın en mühim karşılaşmasını Boğaziçi ile Kız muallim mektebi takımlarının yapacağı karşılaşma teşkil etmektedir.

Bilhassa geçen haftaki karşılaşmalarda Şişli Terakki gibi şampiyonanın en kuvvetli bir rakibini yendikten sonra bugünkü karşılaşma da o nisbette alâkalı ve cazip olacaktır.

Bundan başka Cumhuriyet ile Kandillinin yapacağı müsabaka da bir hayli enteresan olacaktır. Geçen hafta Çamlıcağa mağlûp olan Cumhuriyet bugün hocaları Mübaccelin muntazam çalıştırmasıyla geçirmişlerdir.

Binaenaleyh bugün Cumhuriyet lisesi Kandilli müsabakası da bir hayli alâkalı olacaktır. Bu müsabakayı da normal bir şekilde Kandillinin kazanması tahmin edilebilir.

Kim demiş kadınlar fareden korkar diye!

Kadınların farelerden korkmaları meşhurdur. Onların bu zayıf noktaları belki binlerce fıkra mevzuu olmuştur. Fakat kadınların fareden korkmadığını hiç olmazsa içlerinden biri isbat ediyor. — eğer bir kişinin cesareti bütün kadınları bu meşhur korkaklıktan kurtarırsa...

Bu "cesur" kadın Helen Dean King isminde bir Amerikalı doktordur ve 30 senedenberi hayatını farelere hasretmiştir. Dr. King şimdiye kadar 65 bin fare üzerinde tetkikat yapmıştır. Farelerin vasatî ömrü 6 - 6,5 sene olduğuna göre, tam 100 nesil fare üzerinde çalışmış oluyor.

Kadın doktorun merakı, farelerin hayatıdır. Evinde yüzlerce fareyi ayrı ayrı kafesler, kapılar içinde besleyen Helen King onlarla her gün sabahtan akşama kadar, hattâ gecesini gündüzüne katarak uğraşır, onların hususiyetlerini tetkik eder, yeniden doğan yavrularla âdetâ — doktor bayan gücenmesin — kendi çocukları imiş gibi meşgul olur.

Dr. Helen King'in fare merakı yalnız ilme bir hizmet maksadına dayanmıyor, onun bu meşguliyeti âdetâ bir bedî zevk halini almıştır.

Tıpta yeni keşiflere tecrübe tahtası olarak kullanılmaları itibarıyla, farelerin ilme olan hizmetleri malûmdur. Dr. Kingin de asıl maksadı muhtelif tıbbî tecrübelerine en müsait bir şekilde fare nümuneleri yetiştirmektir. Fakat kadın fare işine o kadar merak sarmıştır ki, bugün dünyada mevcut farelerle iktifa etmemiş, yeni fare cinsleri meydana getirmiştir.

Kadın doktorun, mevcutları kâfi değilmiş gibi dünyaya kazandırdığı yeni fareler bilhassa üç cinstir. Bunlara Dr. Helen King "Zıkkak giden, Danseden ve Saçsız fare" isimlerini veriyor. Bunların ne cins bir fare oldukları isimlerinden anlaşılıyor. Fakat içlerinde en dikkate şayanı "Danseden" farelerdir. Bunlar, bir yere gidecekleri zaman, âdetâ vals oynar gibi, yuvarlak bir mahrek çizerek gidiyorlar.

Bunları, vals oynayan bir kadına benzetmek kabilsiz "Zıkkak giden" fareleri sarhoş erkeklerle benzetebiliriz...

Amerikalılar Dr. Helen Kingin bu "eserlerinden" bahsederken kadın zekâsının her karıştığı işte muhakkak böyle gariplikler meydana getireceğini ilâve ediyorlar...

RADYO

27 - 12 - 939 Çarşamba

12.30: Program, memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteorolojî haberleri. 12.50: (Türk müziği) (Pl.) 13.30/14.00: Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın). 1 — Micheli: Çarşaf. 2 — Lindemann: Volga'dan sesler. 18.00: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, Ajans ve meteorolojî haberleri. 18.25: Türk Müziği: Müzik Folkloruna ait örnekler. Sadi Yaşar Ataman. 18.40: Türk müziği: Fa-sil heyeti. 19.25: Konuşma: (Dış politikâ hadiseleri). 19.40: Türk Müziği. Çalanlar: Fahre Fersan, Vecihe, Cevdet Çağla, Refik Fersan. 1 — Okuyan: Sadi Hoşses; Safiye Tokay. 20.20: Temsil: Kızlar ağasından istidat. (Yazan: Nahit Sırrı). Unutkan. (Yazan: Ekrem Regit). 20.50: Konuşma: (Haftalık posta kutusu). 21.10: Müzik: Rilyaseticumhur bandosu (Şef: İhsan Künger). 22.00: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; ziraat, eşham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik: Solist'ler (Pl.) 22.55: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarımkî program, ve kapanış.

Sinema ve tiyatrolar BEYOĞLU

İPEK: Hücum (Türkçe) MELEK: Tatlı hayal. SARAY: Tuzak. SÜMER: Üç kızlar büyüdüler. TAKSİM: Malek Zoraki haydut (Türkçe). LALE: Gece yarısı kontesi. SAKARYA: Cambazın kralçası ve Çifin mektepçisi. ALKAZAR: Kral gışık. VİLDİZ: Bıldırım. ŞİR: Bıldırım. ASRİ: Numançocu ve Kaptan Khorşid (Humca). SARE: Sıkago yanıyor ve Gangeterin akması.

İSTANBUL

FERAİH: Kadınlar hapishanesi. ÇEMBERLİTAŞ: Yasamak zevktir ve 40 hik kadını. AZAK: Kadınlar hapishanesi. MİLLİ: Bıldırım. TURAN: Lulu, Şarlo nisanlanıyor ve Yakulmuşun haydutu. HİRAL: Süveyş fedalieri (Türkçe) ve Güzel emre. ALEMNDAR: Tosunpaşa (Türkçe). SEN (Samatya): Kaşık. ARGON: (Sehreminde): Bıldırım. BEŞİKTAŞ

SEAT P.: Mari Antuvanet (Türkçe). SEN: Mari Antuvanet (Türkçe). GÜREL: Dağ akraamları ve Gülmez Suhan (Türkçe).

KADIKÖY

HALE: Tosunpaşa (Türkçe) SÜREYYA: Batakhane çoucu ve Bar kadını

ÜSKÜDAR

HALE: Barones ve uşağı.

BAKIRKÖY

MİLTİADİ: Zeynebim (Türkçe) ve Cifte katiliz. BAKIR: Bıldırım.

ŞEHİR TİYATROSU

Komedi kısmı: Bugün gündüz 14 te Çocuk tiyatrosu: Gece: 20,30 da:

İKİZLER

Tepebaşı Dram Kısmı: YELPAZE

HALK OPERETİ

Bu akşam 9 da Zozo Dalmaşa (GİT — KA)

Konser ve Konferans

Beyoğlu halkevinde yarın saat 17.30 da Ev Tiyatrosu tarafından bir piyes temsil edilecek, 19,30 da da Mülkrimin

Kadircan Kallı

Bu sorgunun cevabını kendisi verdi: — Hayır.. Çünkü Mikael çok iyi söyledi: Aşk ile vatan borcunu birbirine karıştırmamalı. Savuş sürdüğünce herkes yerli yerinde, fakat bittikten sonra yalnız aşk...

O da bu savaşın çabuk bitmesini dua ediyordu. Hattâ Habeşlerin de büsbütün ezilmelerine gönüllü razı oluyordu. Onlara karşı gittikçe artan gizli bir sevgi ve saygısı vardı. Hattâ İtalyanların harp bile ilân etmeden bir haydut çetesi gibi huşudunu geçmiş olması, milletler arasındaki haklara, verilen sözlere aykırı bir şeydi. Bunu hatırladıkça yüzü kızarıyordu. Bir türlü İtalyan diplomatları gibi (Makyavel ruhlu) olamıyordu.

Kapı vuruldu. Kendisini toparladı ve seslendi:

— Giriniz!.. Bir asker ona bir telgrafla bir mektup verdi.

Telgraf Asmaradan, mektup ise Aduvadan geliyordu.

Önce telgrafı açtı ve şunları okudu: "Hastayım, hemen gel..."

MARYA

Annesinden geliyordu. Doğu Afrikasının amansız hastalıklarından Malarya, Dizanteri, vesaire birer akıldan geçti. Fakat böyle düşünmek pek boştu.

Disarı çıktı; başhekime giderek telgrafı gösterdi. Başhekim iyi bir adamdı: — Hemen gidebilirsiniz!..

Dedi. Yarım saat olmamıştı ki genç kız Addikaladan Asmaraya giden kızının otomobil kolumandan yanında yol alıyordu.

Telgrafı birkaç defa açıp okumuş, o birkaç kelimenin altında başka haberler bulmak için uğraşmıştı. Fakat bunlar hep boş ümitlerdi. Neden sonra babasının gelen mektubu hatırladı ve okumağa başladı.

Matanyo epeyce uzun yazıyor, faşist gönüllülerinin yiğitliklerinden, gördükleri zorluklardan bahsediyordu.

Bir yerinde şöyle diyordu:

"Allah belâlarını versin bu yamyamların!.. Uzakta iken ne ise, aldırıyor ve haklayıyor. Fakat yaklaştıkları zaman sahidan canavar kesiliyorlar. Bir kaplan azınlığıyla üzerimize saldırıyorlar. Lâkin onları yeniyoruz. Bombalarımız, mitralyözlerimiz, tanklarımız ve tayyarelerimiz her gün binlercesini yere seriyor! Kararımız şudur: Ya bize boyun eğecekler, yahut hiç bir şey kalmıyacak! Halk arasına korku ve şaşkınlık sokmak için zehirli gaz bile kullanacağız. Hele Eritreli askerler bu işte o kadar iştimize yarıyorlar ki... Bu en iyi usuldür. Onları birbirlerinden kurduracağız. Geldiğimiz yerlere iyice yerleşiyoruz. General Bratyeri ile onun yanında canlarını veren binlerce İtalyan genci otuz dokuz yıllık tarihin ardından bakarak bize gülümseyolar; bizi alkışlıyorlar. Çünkü onların öcünü aldık ve sonunda kâdâr alacağız. Sana bu mektubu yazarken otuz tayyare birden üstümüzden geçiyor. Bunlar Habeş köylerini ve şehirlerini yiyecek ve kâğıtları atacaktırlar. Bu kâğıtlarda (Ya İtalyaya dost olunuz, yahut ölüünüz!) diye yazılıdır. Lâkin söylenildiğine göre onlar bu yiyecekleri köpeklerine veriyorlar, kâğıtları ayakları ile çiğneyiyorlarmış! İşte ondan sonradır ki bombalar yağmağa başlıyor, hangi millet böyle vahşilere karşı bu kadar iyilik ve iyi yol göstermiştir? Yarın Aksuma doğru yürüyüş var. Tanklarımız yine yüzlerce yamyamı birer çayan gibi ezerek bize yol açacaklar, tayyarelerimiz birer kudurmuş köpek sürüsünü andıran Habeşlere bomba yağdıracağız. Görsen ne güzel oluyor!.. Hayatının en mesut günlerini yaşıyorum. Sen de orada kendine düşen vazifeyi yaparken eminim ki bu saadeti tadıyorsun. Şhhiye başkanına Aduvada açılmak üzere olan hastahaneyi birinci olarak seni göndermesini rica ettim. Razı oldu. Umarım ki pek yakında görüşeceğiz. Anneni getirerek burada yerleşeceğimiz zaman o kadar uzak..."

Genç kız, okuduğu satırları anlatmak istediği sahneleri gözünün önünde buluyordu. O korkunç bir görünüşü!..

Yumrukları sıkıldı; dışarı baktı; Çıplak ve kayalık dağların görak topraklar, yalnız uçurlar...

Vaktile burada da Habeş varmış! Şimdi daha geride ve kir kulübelerinde zincirsiz yamaç, kendi kendilerine medenîte yaklaşmağa çalışın bu müthiş yoktan eziyorlardı. Bu kulübeler ve çıplak yerleri de onlara görüyorlardı. Acaba İtalya onları ve onları İtalyanların yerlerinde olsalardı hoş görülecek miydi?..

Şimdi herkesten çok Mikael düşünüyor, onun bir bomba parçalandığını, bir mitralyöz delik deşik edildiğini veya tankın altında yamyası olduğunu gözlerinin önüne getiriyor. İçine sığıyordu.

Bununla beraber hasta annenin hayali de bu korkunç düşüncelerden bir türlü ayrılmıyordu. Eve vardığı zaman merdivenleri koşu koşu çıktı. Fakat metçi ona: — Anneniz hastahane...

Dedi. Hastahaneyeye koştu.

Odanın kapısından girer mez annesinin ışsız gözleri karşılaştı.

Çünkü zavallı hastanın baları kapıya saplanmış gibiydi; an kızını beklediği anlaşılıyor. Elissa onun yanına diz çök...

Mariyanın yüzü bir balmık kadar sarı idi. Yanakları çökür dudakları morarmıştı. Çiiz ellerini ellerine bıraktı ve dudaklarının arasından şu sözler düdü:

— Gecikirsün diye... o kadar korktum ki.. çok şükür.. yetişti. Elissa heyecanla cevap verdi: — Korkacak bir şey yok ağacığım... Ateşin sanmam ki yitmiş olsun!.. Fena değilsin... Bu zayıf düşmüşsün ama...

— Olsun... Seni çok özledim... Buraların havası... çok... na.. Kimbilir Addikala nasıldır içeriye gittikçe... daha kötü... miş... Öyle mi?

— Yok... O kadar değil... Ayyor insan... Fakat konuşmak ni yoruyor, anneciğim.

Mariya gözlerinde büyük merakla genç kızın elini avucunda sıktı:

(Dava var)

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı resimlerin hukuku mahfuzdur.

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışı
Aylık	95	155
3 aylık	260	425
6 aylık	475	820
1 yıllık	900	1600

Tarifeden Balkan Birliği ayda otuz kuruş düşüldü. Bir birliğine girmeyen yerlere ayrı memiş beser kuruş zammindedir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abonesinin posta veya banka vollaama ücretini idare kendisine alır.

Balkanın her posta merkezinde VAKIT'a abone yazı Adres deüştirme ücreti 25 kuruştur.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilanlarının santim üçü sonradan itibaren ilân sayısında 40; te sayılarda 50; rus; dördüncü sayfa da 1; ik ve üçüncüde 2; birincide başlık yanı kesmece 5 liradadır. Büyük, çok devamlı, kıllı renkli ilân verenele ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilanların santim üçü 30 kuruştur.

Ticari Mahivette Olmayan Küçük İlanlar

Bir defa 30, iki defası 50; defası 65, dört defası 75 ve defası 100 kuruştur. Üç defa ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânlar fazla satırları bes kuruştan sap edilir.

Vakit hem doğrudan doğru kendî idare yerinde, hem kara caddesinde Orhanbey nında KEMALEDDİN TİCARİ İlan Bürosu elivle ilân keder (Rifvanın telefon: 905)

Dün dört vapur daha battı

Bunların ikisi İsveç, diğer ikisi Norveç ve İngiliz bandıralıdır

Amsterdam 26 (A.A.) — Maas'ta Karl adındaki iki İsveç vapuru İsveç kömür götürürken mayınlar çarparak batmışlardır. Bu iki geminin 36 kişilik mürettebatının ancak sekizi bir Norveç vapuru tarafından kurtarılabılmıştır.

Londra, 26 (A.A.) — Standen adındaki ve 2473 ton hacmindeki İngiliz vapuru Garbi İnceleme sahilleri açıklarında bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılmıştır. Gemide bulunan 25 kişiden 14 ü telef olmuştur.

Oslo, 26 (A.A.) — Oslo'dan İngiltereye gitmekte olan Lappen adındaki ve 500 ton hacmindeki Norveç bayrağını hamil vapur, denizinde Bergen açıklarında bir infilak neticesinde batmıştır. 13 kişiden ibaret olan mürettebatın kâffesi tahlis edilmiştir. İnfilakın bir mayın mi, yoksa torpil yüzünden mi vukua geldiği belirsizdir.

HALÂ YANAN BİR GEMİ
Londra, 26 (A.A.) — Geçen hafta bir mayne çarparak tutuşan ve 41 tonluk invertele petrol gemisi sulara kapılıp İngilterenin kuzey sahiline doğru sür-

rüklenmiştir. Gemi hâlâ yanmaktadır ve şimdi bir enkazdan ibarettir.

SCOTIA VAPURU NASIL BATIRILDI?

Londra, 26 (A.A.) — İtimada sayan bir membadan bildirildiğine göre 2.400 ton hacmindeki Danimarka bayrağını hamil Scotia vapurunun 7 ilkkânun tarihinde bir Alman tahtelbahiri tarafından torpillendiği esnada Halmia adındaki diğer bir Danimarka kargosunun mürettebatı torpillenmiş vapur mürettebatının imdadına koşmak istemişlerse de tahtelbahir, tekrar suyun yüzüne çıkmış ve kendilerini felâketezdeleri almakta menederek aksi takdirde kendilerini de torpilliyeceği tehdidini savurmıştır. Bu yüzden Scotia'nın tayfasından 20 kişi telef olmuştur.

BİR İSPANYOL GEMİSİ BATTI

Berlin, 26 (Radyo) — İspanyol bandıralı "Peres" vapuru bugün İspanyol kara sularında batmıştır. Geminin 75 mürettebatından 48 i garkolmuştur. Geminin bir mayne çarptığı zannedilmektedir.

Rus - Fin harbi

Baştarafı 1 incide

Helsinki, 26 (A.A.) — Helsinki mintakasında sıfırın altında 25 derece ve orta ve şiddetli olan soğuk yüzünden buhar hareketi ağırlaşmıştır. Sovyetlerin dün yaptıkları hava baskınlarından münhasıran sivil halk müteessir olmuştur. Helsinkiye 50 kilometre mesafede bulunan 7000 nüfuslu küçük Korgö şehrinde 20 yaralı vardır. Stranin hiç bir ehemmiyeti olmayan bu şehir mahza büyük şehirlerden tahliye edilen bir kısım kimselere melce olduğu gibi bombardıman edilmiştir.

RESMİ FİN TEBLİĞİ

Helsinki, 26 (A.A.) — Son Finlandiya resmi tebliğinde şöyle denmektedir: Finlandiya kıtaları, halen tümü civarında Sovyet araziinde harbetmektedir. Bu noktada Ladoga gölünün 110 mil uzağında Lyeska civarında ve Kopenhag, 26 (A.A.) — Po-

RESMİ FİN TEBLİĞİ

Helsinki, 26 (A.A.) — Son Finlandiya resmi tebliğinde şöyle denmektedir: Finlandiya kıtaları, halen tümü civarında Sovyet araziinde harbetmektedir. Bu noktada Ladoga gölünün 110 mil uzağında Lyeska civarında ve Kopenhag, 26 (A.A.) — Po-

SOVYET TEBLİĞİ

Moskova, 26 (A.A.) — Erzurum harbiyenin 25 ilkkânun tebliği: Kesif kıtaları arasında başlanan ateş teatrisi birçok münhalarda ciddi çarpışmalarını almıştır. Suomosalni civarında Sovyet kıtaları düşmanı ciddi bir çöküşte uğratmışlar ve münhal mevkiilerini işgal etmişlerdir. Komantsi mintakasında Sovyet kıtaları birkaç Fin taburu muhasara ve mağlup etmişlerdir. Finlerden birçok ölüdür. Bu mintakada 35 esir almıştır. Sovyet hava kuvvetleri kesif uçuşları yapmışlardır. Cereyan eden hava mütebelleri esnasında 6 düşman yaresi düşürülmüştür. Bir Sovyet tayyaresi üstüne dönmüştür.

Vatikan, 26 (A.A.)

— Papa, Finlandiya'daki müessesili vasıtasıyla Finlandiya katoliklerini yarın için para göndermiştir.

TEBİHATTA BAZI İHTİYATLAR ÇAĞRILDI

Stockholm, 26 (A.A.) — Orta bölgelerinin bazı ihtiyat-

İngiltere ve Fransanın zayıftı

Paris, 26 (A.A.) — Fransız ve İngiliz zayıftının neşri, harbin bütün yükünü Fransanın taşıdığı hakkındaki Alman propagandasını en katı surette takzip etmektedir.

Fransız kumandanlığının sözcüğü şu ciheti tabarız ettirmiştir ki, Fransanın mecmu zayıftı 30 Teşvinsanide 1934 ölüden ibaret iken İngilterenin zayıftı 21 Kânunuevvelde 2511 idi.

İngilterenin ziyatı şudur: Kara ordusunda kaza yüzünden üç ölü, donanmada 2070 ölü, hava kuvvetlerinde 438 ölü. Fransanın ziyatı şudur: Kara ordusunda 1136, donanmada 256 ve hava ordusunda 42 ölü.

Amerikada Noel haftasındaki kazalar

Newyork, 26 (A.A.) — Noel yortusu hafta tatilinde Birleşik Amerikada 400 ölüm vakası olmuştur. Bu yekünün 224 ü otomobil kazalarından mütevellit ölümlerdir.

Mahpus İrlandalılar isyan ettiler

Londra, 26 (A.A.) — Londonderry'de mahpus bulunan İrlanda tedhişçileri isyan etmişlerdir. Asiler, barikadlar vücuda getirmiş oldukları binalara girmek isteyen zabıta kuvvetlerini püskürtmüşlerdir.

Asiler, ancak itfaiye efradı tarafından hortumlar ile su sıklıktan sonra teslim olmuşlardır.

İstanbulun kar makinesi Bursada işe yaradı

Bursa, 26 (A.A.) — İstanbul belediyesinden alınan kar makinesinin Uludağ şosesi üzerinde yapılan tecrübeleri müsbet neticeler vermiştir. Bu suretle bu şose üzerinde karyüzünden zaman zaman münkalatın inkıtaa uğraması mahzuru önlenmiştir.

Birçok Türk ve ecebi kayakeri, Noel ve yılbaşı tatillerini Uludağda geçirmek için buraya gelmişlerdir.

Parti meclis grubu toplandı

İktisadî korunma kanun lâyihasını tetkik etmek üzere bir komisyon teşkil edildi

Ankara, 26 (A.A.) — C. H. Partisi B. M. Meclisi grubu bugün "26.12.1939., Refik vekili Hasan Sakamın riyasetinde mutabakatı aksettirdi.

Ruznamede hükümetçe alınması lâzımgelen bazı tedbirler hakkında Manisa mebusu Refik İnceenin takririni tetkik eden grup komisyonu raporla Antalya mebusu Kaplanın Türk tütün ve sigaralarının Amerikadaki beynelmil sergide teşhir edilip edilmediği hakkındaki sualine gümrük ve İnhisarlar Vekilinin ve Erzincan ve Tercanın bazı nahiye ve köylerinde vukuagelen yer sarsıntısı hakkında Erzincan mebusu Abdülhak Fıratın takririne Sihat ve İctimal Muavenet Vekilinin cevabı vardı.

Ruznameye geçilmezden evvel söz aralar kürsiye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam hükümetçe esasları hazırlanmış olan iktisadî korunma kanun lâyihası üzerinde grup umumî heyetince müzakere cereyan etmesini faydalı mülahaza ettiğini ve bu lâyiha üzerinde icabeden tetkikat yapmak ve alâkadar devaile temas etmek üzere bir komisyon teşkil edilmesini umumî heyete teklif etti. Teklif mütefikan tasvip olunarak ruznameye geçildi.

Ruznamenin birinci maddesine taallük eden mevzu dair evvelce teşkil edilmiş grup emcimeninin hazırladığı rapor üzerine müzakere açıldı. Bir çok hatipler bu mevzu üzerinde fikir ve müteale beyan ettikten ve sorulan suallere alâkadar vekil ve raportör tarafından cevaplar verildikten sonra ikinci maddeye geçildi. Bu mevzu üzerinde Gümrük

Vekiller Heyeti dün sabah toplandı

Ankara, 26 (A.A.) — İcra Vekilleri heyeti bugün saat 11 de Başvekâlet dairesinde Başvekil Doktor Refik Saydam'ın riyasetinde toplanarak müzakere bulunmuştur.

Amman Başvekilinin mutemedi öldürüldü

Londra, 26 (A.A.) — Amman başvekilinin mutemedi Elkarme, kendi evinin kapısında tabanca ile öldürülmüştür. Bunun bir siyasi cinayet olmadığı zannediliyor. Polis, katili şiddetle aramaktadır.

Turhan Tan dün gömüldü

Ölümünü teessürle haber verdiğimiz güzide edip ve tarihçi M. Turhan Tan'ın cenazesi dün Kadıköyünde Cevizlikteki evinden kaldırılmış, motörle İstanbula geçirilmiştir. Cenazesi Ankara caddesi, Babıaliyokuşu yoluyla Beyazıt camline götürülmüş, namazı orada kıldıktan sonra Edirnekapı şehitliğine götürülerek gömülmüştür. Cenazede Valli ve Belediye Reisî Doktor Lütfi Kırdar'la matbuat müntesipleri, merhumun arkadaşları hazır bulunmuştur.

İstanbul belediyesi, Basın Birliği ve gazeteler namına birçok çelenk gönderilmiş bulunuyordu.

Turhan Tan'ın çocuklarının teşekkürü

Aziz babamız Turhan TAN'ın ölümü dolayısıyla gerek bizzat cenaze merasiminde bulunmak, gerek çelenk göndermek, telgrafla ve mektupla taziyet ederek büyük elemimizi tesliye etmek lütüfkarlığında bulunan dostlarımıza ayrı ayrı teşekkürle teessür ve istirabımız imkân bırakmıyor. Başta, cenazeyi yürüterek takip etmek lütufunda bulunan sayın İstanbul Valisi olduğu halde alemizin bu sayılı elemine iştirak eden zevata teşekkürlerimizimiz iblâğma lütüfkar tavassutunuza rica ediyoruz. Merhumun refikası: Oğlu Zahide TAN Turhan TAN

ve İnhisaruar Vekilinin verdiği cevap ve mufassal izahattan ve söz alan hatiplerin mütealelerinden sonra üçüncü maddenin müzakeresine başlandı. Bu madde hakkında Sihat ve İctimal Muavenet Vekili Dr. Hulusi Alataş'ın mahallinde yaptığı tetkik ve müşahedelerine müstenit izahatı gerek Hükümet ve gerek Kızılay Cemiyeti tarafından hâdiseyi müteakip yapılmış olan ani ve müstacel yardımlarından sonra alınacak tedbirleri bildiren vazih cevapları ve bu mevzu üzerinde takrir sahibinin bazı temenniyat ve beyanatı dinlendikten sonra saat 18.30 da celseye nihayet verilmiştir.

General Halis vefat etti

Cenazesi bugün askerî merasimle kaldırılacaktır

İki haftadanberi kalp hastalığından mustarip bulunan İstanbul Komutanı General Halis Biryıktaç evvelki gece 20.30 da Emirgândaki evinde bir anjin krizinden maalesef vefat etmiştir. Cenazesi dün sabah Gülhane hastahanesine getirilmiştir. Bugün kumandanlara mahsus askerî merasimle mezkûr hastahanedeki mezarlıkta ve Beyazıt camiiinde namaz kıldıktan sonra Edirnekapı şehitliğine gömülecektir.

Merhum 1322 de mülazım olarak harbiyeden mezun olmuş, bilâhare erkânharbiye mektebini bitirerek erkânharp zabiti olmuştur. İstiklâl muharebesinde de harbin sonuna kadar vazifesini ifa etmiş, millî müdafaa vekâleti ordu dairesi reisliğini yapmış ve İstanbul kumandanlığına tayin edilmiştir. General Halisin askerî eserleri de bilhassa sayını dikkattir. Timürün Anadolu seferine, Metenin savaşa dair kıymetli etütleri bulunduğu gibi eski Türklerin harp tarihleri ile de meşgul olmuştur.

Merhum bir kumandan ve bir ilim adamı olduğu kadar dürüst tanınmış çok temiz kalpli bir insandı. Ölümü ordu ve memleket için büyük bir kayıptır.

General Halis Biryıktaç'dan memleket daha çok hizmetler bekliyordu. Değerli ve güzide bir uzunu kaybeden orduya ve ailesine en samimî taziyetlerimizi bildiririz.

Bir Alman mecmu asının tahrikleri

Baştarafı 1 incide

Türk milleti ecebi milletlerin ve bu milletler namına hareket eden gazetelerin kendi ihtiraslarına Atatürkün kıymetli hâtralarını karıştırmamalarını istemekte haklıdır; zira bir kere Türkiye için Atatürk milli mukaddesattandır. Onun muhterem adını ve hâtralarını Türk milleti aleyhinde kullanmalarına tahammül edilemez. Bundan başka Türk milletinin mukadderatından mesul olanlar hiç bir vakit Atatürkün siyasetini yabancıardan öğrenmeğe muhtaç değildir; zira Atatürk Türk milletinin üzerinde öyle bir milli reis olarak yaşadı ve çalıştı ki, hayatının hiç bir günü karanlık geçmedi; hasta döşegine düşünceye kadar her akşam Türk münevverlerinden kalabalık bir zümreyi huzuruna kabul ederdi. Bütün milli meseleler bu meclislerde sabahlara kadar konuşulur, münakaşalar edilirdi. Bir halde ki Atatürk öldüğü zaman onun manevî varlığı daima kendisi ile yakından temasta bulunan Türk münevverlerine intikal etmiş oldu. Atatürkün Türk gençliğine, Türk münevverlerine, Türkiye'nin mukadderatı üzerinde hâkim olanlara tek bir tavsiyesi vardır; bu da Türk milletinin Cumhuriyet şeklindeki tecessüm eden istiklâlini hem dahili, hem harici tehlikelerden muhafaza etmektir. Türk milleti Atatürkün adı ile kendi varlığına ve istiklâline kastedilmesine asla müsaade edemez. ASIM US

Büyük Zabıta Romanı

Sinek Beyi

55

Roland ile Mösyö Merimans zavallı Valeri Bielsky'nin yatamakta olduğu odaya girdiler. Genç adam başını duvar tarafına çevirmişti. Kapalı gözleri kireç gibi bembeyaz yüzü ile ölü zannolunurdu. Roland kendisi için bu kadar büyük bir fedakârlığa katlanmış olan genç adamı o vaziyette görünce göz yaşlarının kirpiklerine kadar uzandığını hissetti. Babasının koluna dayanmış olduğu halde ilerledi. Doktorun bir işaretini üzerine ikisi birden durdular. İki kişi de bekliyorlardı. Çağırılmış olan hasta nakliye arabası gelmişti. Doktor Mösyö Merimans ile kızından ziyade geciken hasta arabasını düşünüyor.

Yaralı yavaş yavaş sayıklamağa, sonra gittikçe açılmağa başlamıştı. Evvelâ mırıldı halinde dudaklarında yer almış olan kelimeler nihayet duyulmağa başladı. Hasta sayıkların arasında şunları söylüyordu:

Roland, Roland.. Bizi öldürecekine yemin eden bu haydut sana malik olamayacaktır. Siz ki bu kadar güzelsiniz. Ah.. bu kadar iyi bir kız bu haydudum eline geçer mi? Hayır, hayır.. buna müsaade etmiyeyceğim. Ah kont Serizol.. Simdi sizi avcumda tutuyorum.. Sizin kim olduğunuzu çok güzel biliyorum.. O mektuplar yok mu? Onların hepsi elimde.. Felinet.. A.

Karadenizdeki facia tafsilâtı

(Baş tarafı 2 incide)

Üçüncü çarçık Şevket Hasan çok gençtir. Balatta Pastırmacı yokuşu çıkarak sokak 4 numarada oturmaktadır.

Gemicilerden Hasan Rizelidir. Orada karşıyla iki yaşında Fuad, 4 yaşında Zeliha, 2 aylık Kâzım isiminde üç çocuğu vardır. Gemicî Hürşidin de Rizede karısı ve iki çocuğu bulunmaktadır. Güverte lostromosu Mehmet de Rizelidir ve evlidir. Ailesi Akşehirde oturmaktadır.

Vapur ne vakit inşa edilmişti Kızılmacı vapuru 1898 senesinde Danimarkada inşa edilmiştir. 41 yaşında bulunmaktadır. Şimdiki kıymeti 200 bin lira olarak tahmin ediliyor. Vapur beş sene evvel Denizyolları tarafından Kırzadelerle satılmıştır. Kırzadeler vapurunu bedelini para olarak değil, idareye muayyen bir müddet kömür taşımak suretiyle ödemişlerdir. Vapur 937 senesinde tamamen Kırzadelerle geçmiştir. O zamandanberi 100 bin lira sarfiyle iki defa tamir görmüştür.

Bir Yunan vapuru da battı

Diğer taraftan yine fırtına sırasında bir Yunan vapurunun da Karadenizde battığı ve içindeki 16 kişiden ancak birinin kurtulduğu haber alınmıştır.

7-8 yüz tonluk olan bu vapur Yunanistan'da Eleftriyos Kırakis isimli bir armatöre aittir. İsmi Astrca'dır.

Sahibi tarafından Tunada bir şirkete satılan vapur yeni sahibine teslim edilmek üzere Tunaya giderken batmıştır. Vapur ayın 21 inde limanımızdan geçmişti. İçinde sahibi de bulunuyordu. İki gün vapurdan hiç bir haber alınmamış, sonra Bulgar sahillerinde düşen bir enkaz içinde gemi tayfalarından biri yarı baygın bir halde görülmüştür. Yegâne kurtulan bu adam geminin lostromosudur.

Kendisi dümen kamerasında nöbetçi bulunurken büyük bir dalga kamarayı yerinden almış ve götürmüştür.

Tahta kamara batmıyarak dalgalarla sahile kadar geldiğinden içindeki lostromo bir tesadüf neticesi hayatını kurtarabilmiştir. Mürettebat ve gemi sahibi boğulmuşlardır.

Dört gemici gömüldü

Sinop, 26 (A.A.) — Kızılirmak vapuru mürettebatından dört gemicinin cenazeleri başta vali olduğu halde Sinop halkının omuzlarında ebedî istirahatgâhlarına götürülmüştür. Parti, belediye, halkevi ve denizciler tarafından kabirlerine çelenkler konmuş ve dini merasimden sonra heyecanlı nutuklar söylenerek aziz denizcilerin hâtraları taziz olunmuştur.

man dikkat!.. Fakat hepsi bana vız gelir, Ben Rolandı kurtaracağım.. Niçin? diye belki bana soracaklar... Ah bu benim için o kadar kıymetli bir sır ki.. Bunu söylemeyeceğim, hattâ o, o bile bunu öğrenmeyecek. Kont Serizol, bas bakalım geriye.. Sen o kıza elini süremezsin..

Yaralı yatağında doğrulmuştu. Gözleri açılmış, kolları kalkmış yumrukları sıkılmıştı. Kendisini bu şekilde zorladığı için yarası yeniden açılmış, sarğı yeniden kurtuzıya boyanmıştı. Fakat bu sırada nazarı bir denbire baba ile kızın teşkil ettikleri küçük gruba çevrildi. Gözleri daha çok açıldı, kolu kalktı muğlak bir hareketle gözlerinin önünden geçti, sonra yavaş yavaş vücudu eğildi, gözleri kaydı ve:

— O!.. O!.. O!..
Diverece yatağa yuvarlandı..
Vaziyetten ürkmüş olan doktor derhal Mösyö Merimans'a yaklaştı:

— Beyefendi buna benzer ikinci bir heyecan Mösyö Valerinin ölümüne sebebiyet verir.. Öyle zannediyorum ki daha uzun müddet burada kalmazın ne sizin ne de Matmazel için ihtiyatlı bir hareket olmaz. Müsaade edin de ben yalnız başıma hastanım tedavisi ile meşgul olayım.

Çok fena bir vaziyete girmiş olan Roland babasının omuzuna dayanmış aşılyordu.. Mösyö Merimans usuletle kızını oradan uzaklaştırdı:

— Haydi gel kızım gidelim..
Ve Roland sükunetle babasını takip etmişti. Doktor şu tavsiyede bulunuyordu:

— Matmazel, size kaf bir istirahat lâzım.. Madem ki pederin sizin sühhatinizle alâkadar olmak şerefine bana vermiştir, şu halde ben müsaade etmeden odanızdan çıkmaya size menederim. Geçirdiğiniz hâdiselerle saka etmek hiç doğru değildir. Artık matmazel, sonra hepimizi üzecek bir vakaya şahit olacağız. Müzdan korkarım.

Baba kız yaralının bulunduğu odanın kapısını önünde idiler. Roland son bir defa yaralıya baktı, onun kendi üzerine dönmüş, büyük ve ategten yanan gözlerini gördü. Hasta güzel gözlerini genç kızın üzerinden ayırmıyordu..

Artık Roland yalnız kalbinin sesini dinledi. Babasının kolundan çıktı ve doğrudan Valerinin yatağına gitti.. Genç adamın elini avuçları içine aldı ve yüzünü yüzüne yaklaştırarak iki kere üstüste:

— Mersi, mersi..
(Dava var)

Nâfiadan ayrılan memurlar

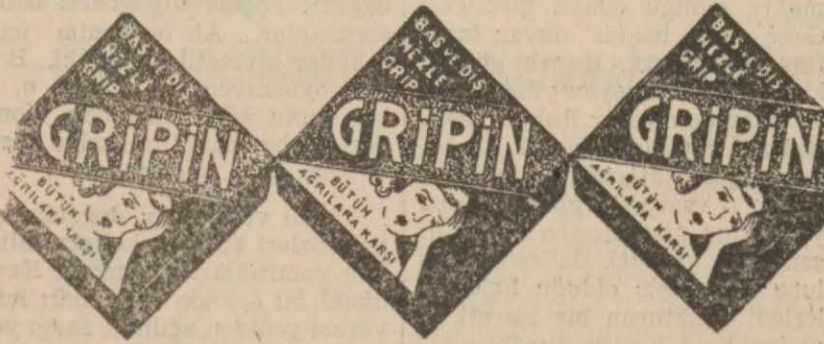
Baştarafı 1 incide

bulundurdıkları bilimum taahhüt işlerini ayırdıkları tarihten itibaren iki sene müddetle doğrudan doğruya, bizzat veya bilvasıta her hangi bir nam ile olursa olsun almayacakları gibi bunları almış olanların yanında hiç bir suretle çalışmazlar ve bunlardan bu işleri alamazlar. Yaş haddine varmış olmalarından dolayı mecburi tekaüde sevkedilenler bu hükümden müstesnadır.

2 — Nafia Vekâletinin nafia şirkete ve müesseseleri reisliği kadrosuna dahil vazifelerde bulunmuş ve bulunacaklardan ayrılmış ve ayrılacak memur ve müstahdemler Nafia Vekâletinin mukabesi altında bulunan imtiyazlı şirketlerden devlet, belediye ve hususî idarelere ait bulunanların maaşlarında vazifeden ayrılış tarihinden itibaren iki sene müddetle ve hiç bir nam ile hizmet alamazlar. Yaş haddine varmış olmalarından dolayı mecburi tekaüde sevkedilenler bu hükümden müstesnadır.

3 — Bu kanuna muhalif harekette bulunan memur ve müstahdemlerle bunları bilecek istihdam eden veya bunlarla ortak olan veya bunlara iş verenler üç aydan üç seneye kadar hapis ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

GRİPİN

Baş, Diş, Kezle, Grip, Romatizma,
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde nullu kutuları ısrarla isteyiniz.

T.İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar
İkramiye Plânı

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 ikramiyeleri:

1 det	2000 liralık	=	2000.- lira
3 "	1000 "	=	3000.- "
6 "	500 "	=	3000.- "
12 "	250 "	=	3000.- "
40 "	100 "	=	4000.- "
75 "	50 "	=	3750.- "
210 "	25 "	=	5250.- "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliminizi de denemiş olursunuz.

Istanbul Asliye 9 uncu Hukuk Hakimliğinden:

Hilmi Kızı Ayye tarafından Samsun'da Kılıse caddesinde 4 Çeşme sokakında 25 No.lu Hasanın hanesinde mukim Yakup oğlu Nurettin aleyhine açılmış olduğu boşanma davasında; Malekçe gönderilen davetiye ile arzubah suretinin mahkeme divanhanesine talik ve gazetelerle de ilan suretiyle tebliğ yapıldığı halde gelmemiş olduğundan muhakemenin giyaben icrasına karar verilmiş ve mahkeme günü de 15/1/1940 Pazartesi günü saat 9.30 a talik edilmiş olduğundan tayin edilen günde mahkemeye gelmesi veya bir vekil göndermesi, aksi takdirde bir daha mahkemeye kabul edilmiyacağı giyap kararı makama

KAYIPLAR

328, 329 senesi Şemsülmekâtipten aldığım diplomamı zayı ettim; Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

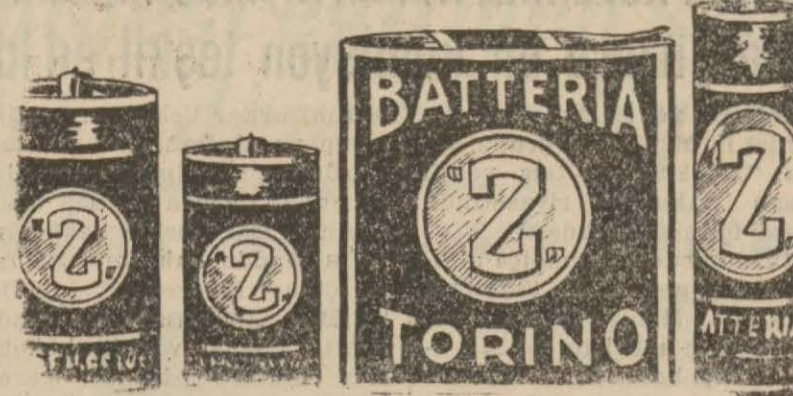
328, 329 senesi mektep mezunlarından 165 sayılı Şevket Akbulut (30960)

3822 numaralı kamyon plâkama zayı ettim; Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Besiktas İskelesinde Kemal Karpuz (30962)

kaını olmak üzere ilan olunur. (30964)

BATERİ İLE RADYOLARINI İSTİMAL EDENLERİN NAZARI DİKKATİNE:

Markalı yassı pilleri radyolar için en mükemmel pillerdir

Z

Dünyanın en dayanıklı pilleridir. Pilleri Avrupada çok rağbet görmektedir.

Pilleri her çeşit fenerlere uyar. Pilleri her keseye elverişlidir. Pillerini her yerde arayınız.

İstanbul satış yeri: Tahtakale No. 51

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

I - Şartname, keşifname ve plan mucibince İdaremizin Barrada yapacağı İdare binası inşaatı işi kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
II - Keşif bedeli 28117,91 lira, muvakkat teminatı 2108,84 liradır.
III - Eksiltme 11/1/1940 Perşembe günü saat 15 te İstanbulda Kabalaşa Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV - Şartname'ler her gün Levazım Şubesi veznesinden ve İzmir Ankara Başmüdürlüğünden, Bafra Müdürlüğünden 140 kuruş mukabilinde alınabilir.

V - İsteklilerin Yüksek Mühendis veya Mimar olmaları, olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir müteahhisi inşaatın sonuna kadar iş başında bulundurulacakları Noterlikten musaddak bir taahhüt kâğıdı ile temin etmeleri ve 20.000 liralık bu gibi inşaatı muvaffakiyetle yapmış olduklarına ait vesika vermeleri lazımdır. Mükakasaya girecekler yukarıda yazılı vesaliki ihale gününden 8 gün evveline kadar buldukları mahalli İnhisarlar İdarelerine veya İnşaat Şubesine vermeleri, ayrıca bir fennî ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI - Mühürli teklif mektupları ve V inci maddede yazılı kanuni vesalikle % 7,5 güvence parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını eksiltme günü ihale saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilan olunur. (10666)

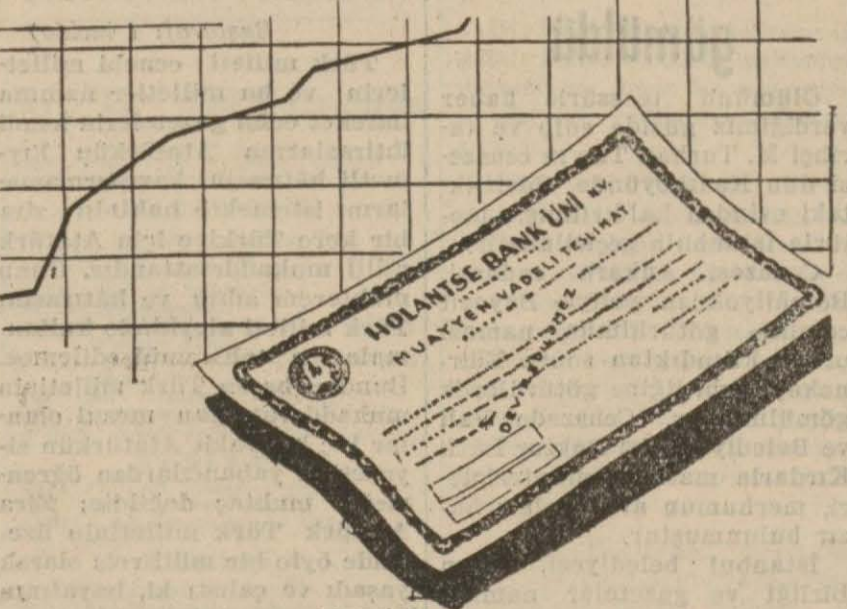
Selimiye Askeri Satınalma Komisyonu İlanları

Selimiye Tümen birlikleriyle Haydarpaşa süel hastahanesi ihtiyacı için evsaf ve şeraiti dahilinde almak olan 17000 kilo kuru soğanın 22/12/1939 tarihinde yapılan açık eksiltmesinde talibi çıkmadığından 2 Kanunusani 940 Salı günü saat 14 te açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 707 lira 20 kuruştur. İlk teminat 53 lira 4 kuruştur. İsteklilerin belli gün ve saatte ilk teminat paraları ve kanuni vesikalari birlikte Selimiyedeki Tümen Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10732)

Istanbul Hava Aktarma Anbarı Direktörlüğünden:

I - Hava Birlikleri için 2758 adet portatif çadır diktilerecektir.
II - Pazarlık eksiltmesi 28/12/1939 Perşembe günü saat 11 de Yeşilköy Hava Aktarma Anbarı Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
III - İsteklilerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa gireceklerin 210 lira muvakkat teminatlarla mezkûr günde Komisyon müraعاتları. (10728)

YENİ TESLİMAT İLMÜHABERLERİMİZ

DAHAYÜKSEK FAİZ, DAHA EYİ ŞARTLAR TEMİN EDER JOLANTSE BANK-UNI NV.

VAKIT matbaası
Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır
Kitap, mecmua, gazete basar. Tâbiler namına dizgi işleri alır.

Güzellik Ve Sıhhat için ilk Şart

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Alınmaktadır.

RADYOLİN

DIŞLERİ, dişler çehreyi güzelleştirir.

RADYOLİN

DIŞLERİ, dişler miyeyi sağlamlaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlatır, mikropları yüzde yüz öldürür. Diş etlerini besliyerek hastalanmalarına mâni olur. Ağzı kokusunu keser. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra RADYOLİN

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli (496100) lira olan 87 kalem bakır lokomotif ocakları ve ferrüvü 29-12-1939 cuma günü saat 15 de pazarlık usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Aktedilecek mukaveleye mevzu teşkil eden malzemenin imali için cabellığı takdirde idare müteahhidi kendi hurdalıklarında mevcut takriben 120 tonu temiz talaş ve 150 tonu parça halinde lokomotif ocakları vesaire gibi demirden âri hurda bakır verecektir.

Bu işe girmek isteyenlerin tesbit edilen günde muayyen saate kadar kanunun tayin ettiği vesikalari hamilen komisyon reisliğinde isbatı vâcüt etmeleri lazımdır.

Şartnameler Ankarada Maizeme dairesinde ve Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinde görülebilir. (10483)

Esas Şebede (Binak ve yük otomobil, kamyon, kamyonet, omnibus, otobüs, tramvay ve tayyare) nakliyatına tatbik edilmekte olan DD/16 No.lu tenzilli tarife, 1/1/1940 tarihinden itibaren Avrupa hattımıza da teşmil edilmiştir. Tafsiliat İstasyonlardan alınabilir. (10750)

Muhammen bedeli 3750 lira olan 5000 Kg. Neft yağı 12/1/1940 Cuma günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 562 lira 50 kuruşluk kat'î teminat ve kanunun tayin ettiği vesaliki birlikte pazarlık günü saatine kadar Komisyon müraعاتları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler Komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (10733)

İs. Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Amasya garnizonu senelik ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı yazılı besî maddeleri kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnameleri her gün Amasya piyade alayı satınalma komisyonunda görülebilir Taliplerin huzarlarında gösterilen tarihten bir saat evveline kadar vesika ve muvakkat teminatlarla Amasya piyade alayı satınalma komisyonuna teklif mektuplarını vermeleri. (10458)

Cinsi	Miktarı kilo	İlk teminatı Lira Kuruş	Kilosu fiyatı kuruş	İhale gün saat
Siğir eti	70000	945 00	18	4/1/1940 10,30
Bulgar	66000	445 50	9	5/1/1940 11,30

Münakasa günü talibi çıkmayan Komutanlık Birlikleri ihtiyacı için ellik sekiz ton zeytinyağı pazarlıkla satın alınacaktır. Münakasasına 30/12/1939 Cumartesi günü saat 10.30 da başlayacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10729)

Topçu Birlikleri ihtiyacı için 10 kalem muhtelif makine yağı evsaf ve husus şartlarına göre pazarlıkla satın alınacaktır. Münakasasına 28/12/1939 Perşembe günü saat 10 da başlanacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10730)

Münakasa günü talibi çıkmayan Komutanlık Birlikleri ihtiyacı için yüz beş ton sabun pazarlıkla satın alınacaktır. Münakasasına 1/1/1940 Pazartesi saat 11.30 da başlanacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır. Beher kilosu nun muhammen bedeli otuz iki kuruştur. İlk teminatı iki bin beş yüz yirmi liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10731)

Istanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Kars Gümrük kimyahanesi için 33 kalemlik muhtelif kimya alat ve levazımı 11/1/1940 Perşembe günü saat 10 da 2490 sayılı kanunun hükümleri dairesinde açık eksiltmeye konmuştur.

I - İhale bedeli 500 lira olan bu işin ilk teminatı 37 lira 50 kuruştur.
II - Alınacak malzemenin miktar ve evsafını gösterir şartname Levazım Servisinde her gün görülebilir.

III - İsteklilerin kanuni vesikalariyle Başmüdürlükteki Komisyonun başkanlığına gelmeleri ilan olunur. (10722)

SAHİBİ: ASİM US
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

Umum Nesriyatı İdare eden:
Refik Ahmet Sevengül